

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**DAKTYLOSKOPIE A JEJÍ APLIKACE
V TRESTNĚPRÁVNÍ PRAXI V PODMÍNKÁCH ČR SE
ZAMĚŘENÍM NA ÚZEMÍ JIHOČESKÉHO KRAJE**

Autor práce: Radek Pinter

Studijní obor: bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: kombinované

Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Hovorka

Katedra: právních oborů a bezpečnostních studií

2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jaroslavu Hovorkovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce a kolegovi kpt. Ing Miloslavu Stachovi z OKTE České Budějovice za rady a konzultační činnost.

ABSTRAKT:

PINTER, R. *Daktyloskopie a její aplikace v trestněprávní praxi v podmínkách ČR se zaměřením na území Jihočeského kraje : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2013. 87 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Jaroslav Hovorka.

Klíčová slova: daktyloskopie, daktyloskopická stopa, daktyloskopický otisk, expertíza, kriminalistika.

Bakalářská práce je zaměřena na komplexní vymezení kriminalistické daktyloskopie z hledisek pojmu, historického vývoje, principů, na kterých je založena a významu pro kriminalistickou identifikaci. Definiuje současný stupeň poznání postupů, metod

a prostředků z hlediska vyhledávání, zjišťování a zkoumání kriminalistických daktyloskopických stop a uvádí možnosti jejich aplikace, jakožto důkazního materiálu v oblasti trestně právní praxe v podmínkách České republiky.

Komplexně zachycuje a shrnuje současné teoretické a praktické poznatky o kriminalistické daktyloskopii, možnosti zkoumání daktyloskopických stop a jejich přeměnu v důkazní materiál. Obsahuje analýzu výslednosti v oblasti daktyloskopického zkoumání a kriminalistické identifikace na území Jihočeského kraje v komparaci s výsledky OKTE Jihočeského kraje a pracovišť OKTE v rámci celé České republiky. Teoretické poznatky prokazuje na vybraných kauzách.

ABSTRACT:

PINTER, R. *Dactyloscopy and its application in criminal practice in the Czech Republic focusing on region south Bohemia : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2013. 87 p. Supervisor : Mgr. Jaroslav Hovorka.

Key words: dactyloscopy, dactyloscopy trace, fingerprints, expertise, criminalistics

This bachelor thesis focuses on complex defining criminalistic dactyloscopy in terms of concept, historical development, the principles on which it is based and relevance to criminalistic identification. It defines the current level of knowledge of processes, methods and means in terms of search, detection and examining criminalistic dactyloscopic traces and shows possibilities for their application as the evidential material in criminal practice in the Czech Republic.

Complexly captures and summarizes current theoretical and practical knowledge about criminalistic dactyloscopy, the possibility of examining dactyloscopic traces and their transformation into an evidential material. It contains an analysis of the results in dactyloscopic examining and criminalistic identification in the South Bohemian Region in comparison to the results of workplaces OKTE (department of forensic and technical expertise) within the whole South Bohemian Region and workplaces OKTE within the whole Czech Republic. It demonstrate theoretical findings in selected cases.

Obsah

Obsah	6
Úvod.....	8
1 Cíle a metodika bakalářské práce.....	9
2 Pojem daktyloskopie a její význam v kriminalistice.....	11
2.1 Papilární linie	12
2.2 Daktyloskopické zákony	14
3 Historický vývoj kriminalistické daktyloskopie	16
3.1 Vývoj daktyloskopie ve světě.....	16
3.1.1 První prameny	16
3.1.2 Zrod daktyloskopie jako vědy.....	17
3.1.3 Daktyloskopie proti antropometrii.....	20
3.1.4 Definitivní vítězství daktyloskopie	22
3.2 Vývoj daktyloskopie v Českých zemích od r. 1890 do současnosti	22
4 Daktyloskopická stopa a její zjišťování a zajišťování	25
4.1 Význam daktyloskopických stop.....	25
4.2 Klasifikace daktyloskopických stop.....	26
4.3 Vznik daktyloskopické stopy	26
4.4 Způsoby vyhledávání a zviditelňování daktyloskopických stop.....	28
4.5 Způsoby zajišťování daktyloskopických stop	32
5 Kriminalisticko-daktyloskopická identifikace	37
5.1 Identifikační hodnota daktyloskopické stopy.....	38
5.2 Kriminalistická daktyloskopická expertíza	40
6 Systémy evidence daktyloskopických stop.....	43
7 Daktyloskopie v trestně právní praxi	48
8 Kazuistika.....	52
8.1 Příklad první	52

8.2	Případ druhý	54
8.3	Případ třetí	55
9	Komparace výslednosti	58
10	Závěr	62
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	64
	SEZNAM ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ	67
	SEZNAM TABULEK.....	67
	PŘÍLOHY	68

Úvod

Zločin je starý jako lidstvo samo a doprovází lidskou společnost již od dob jejího samotného vzniku. Prioritou společnosti by mělo být potírání kriminality, a proto je v demokratické společnosti zřízen prvek, jenž se tímto problémem zabývá. Jedná se o orgány činné v trestním řízení, jež mají za povinnost zjištěné protiprávní jednání zadokumentovat, prověřovat a v případě zjištění pachatele jej i potrestat. Aby pachatelé neunikli trestní odpovědnosti, je nutné úplné a pravdivé poznání všech skutkových okolností trestného činu. V tomto ohledu poskytuje kriminalistika orgánům činným v trestním řízení a expertům různé nástroje a metody.

V bakalářské práci jsem se rozhodl zabývat jednou z nejstarších, ale zároveň jednou ze stěžejních kriminalistických metod – daktyloskopií.

Hlavním důvodem pro volbu tohoto tématu je skutečnost, že již 14 let pracuji u Policie České republiky a po celou dobu jsem zařazen na základním útvaru Policie ČR, tedy na obvodním oddělení. Mou náplní práce je dokumentování a zejména pak prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin a téměř každodenně se tak při své práci setkávám s občany, kterým bylo jednáním jiných ublíženo a to nejen na zdraví, ale i na jejich právech či byl napaden jejich majetek.

Při dokumentování této trestné činnosti jsme to pak právě my policisté, zařazení na obvodních odděleních, kteří se na místo činu dostaví jako první a provádíme zde neodkladné a neopakovatelné úkony, čímž je ohledání místa činu. Při tomto vyhledávání a zajišťujeme kriminalistické stopy, jakož to důkazní materiál.

Při objasňování této trestné činnosti a plnění dalších úkolů Policie ČR, je jedním z hlavních účelů trestního řízení zjišťovat totožnost pachatelů. Není to práce jednoduchá, neboť zpravidla pachatel již na místě činu není a jedinými prostředky pro zjištění jeho totožnosti je zjišťování a zajišťování důkazů na místě činu a pomocí těchto pachatele individualizovat a usvědčit. Jednou z těchto metod kriminalistické identifikace je právě daktyloskopie, pomocí které, alespoň z mé zkušenosti však ne moc často, dojde ke ztotožnění pachatele. Proto je mým záměrem zjistit, jak se v současné době a v jaké míře, daktyloskopie podílí, při prověřování trestných činů, na ztotožňování osoby pachatele v rámci celé České republiky a zejména pak v Jihočeském kraji, kde pracuji a případně navrhnout opatření ke zlepšení výslednosti v této oblasti.

1 Cíle a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je odborné veřejnosti představit jednu z metod kriminalistické vědy, která umožňuje provádět individuální identifikaci osob nebo mrtvol podle otisků či vtisků prstů rukou, dlaní, prstů nohou a jejich plosek, jež se nazývá daktyloskopie. Sekundárním cílem je pak teoretické poznatky prokázat na vybraných kauzách a analyzovat a komparovat výslednost v oblasti daktyloskopie se zaměřením na Jihočeský kraj s výsledky ostatních území České republiky.

V první kapitole jsou vytyčeny cíle práce a metodika jejího zpracování. Druhá kapitola bude pojednávat o základních pojmech v oblasti daktyloskopie, jako jsou papilární linie, jejich výskyt, pojem daktyloskopická stopa a možnosti jejího vzniku, budou prezentovány metody a postupy zajišťování daktyloskopických stop v policejní praxi. Budou zde představeny také metody a prostředky využívané pro daktyloskopování živých osob i mrtvol pro identifikační účely.

V třetí kapitole bude proveden historický exkurz do vzniku a vývoje kriminalistické daktyloskopie, budou krátce představeny hlavní osobnosti této kriminalistické vědy a jejich objevy nebo přínosy pro uplatnění daktyloskopie v policejní a soudní praxi. Bude zde upozorněno i na souboj dvou kriminalistických identifikačních metod člověka a to daktyloskopie a Bertillonáže a prezentovány důvody vítězství právě kriminalistické daktyloskopie.

Čtvrtá kapitola bude definovat, jak vzniká daktyloskopická stopa, jaké jsou metody jejího zjišťování a zajišťování a jakým způsobem se daktyloskopické stopy klasifikují.

Pátá kapitola bude věnována kriminalistické daktyloskopické identifikaci, kde bude představena identifikační hodnota daktyloskopických stop pro orgány činné v trestním řízení, bude přiblížen průběh daktyloskopické expertizy.

V šesté a sedmé kapitole budou představeny kriminalistické daktyloskopické systémy a jejich možnosti využívání v policejní praxi. Bude zde upozorněno na právní úpravu daktyloskopování.

V osmé kapitole budou teoretické poznatky z oblasti daktyloskopie prokázány na třech vybraných kauzách, ve kterých byly vyhledány a zajištěny daktyloskopické

stopy, které byly následně zaslány k odbornému vyjádření na OKTE Jihočeského kraje. Výsledky těchto vyjádření budou prezentovány v příloze.

V deváté kapitole budou analyzována statistická data v oblasti kriminalistické daktyloskopie a budou zde zveřejněny údaje z policejních evidencí v rámci Jihočeského kraje. Bude provedena komparace získaných údajů s ostatními regiony v rámci celé České republiky a výsledky budou formou tabulek a grafů prezentovány v příloze.

K dosažení shora uvedených cílů v této práci budou použity metody sběru dat, analýzy, syntézy a dedukce, metody matematické, statistické a grafické.

Závěr pak bude obsahovat zhodnocení dosažených cílů vytyčených v úvodu práce a navržení opatření ke zvýšení účinnosti daktyloskopických metod při jejich aplikaci v policejní praxi.

2 Pojem daktyloskopie a její význam v kriminalistice

Název daktyloskopie je odvozen z řeckých slov "daktylos" – prst a "skopein" – vidět. Je to obor kriminalistické vědy, který zkoumá obrazce papilárních linií na vnitřní straně posledních článků prstů rukou, na dlaních, na prstech nohou a chodidlech. Zkoumá

a objasňuje zákonnosti vzniku, vyhledávání, zajišťování a zkoumání otisků nebo vtisků papilárních linií s cílem identifikovat konkrétní osobu¹.

Daktyloskopie umožňuje:

- identifikaci osob, především pachatelů trestných činů, podezřelých osob, domácích osob podle jejich otisků a daktyloskopických stop nalezených na místech kriminalisticky relevantních událostí,
- identifikaci neznámých osob, které nechtějí nebo nemohou prokázat svou totožnost,
- identifikaci neznámých mrtvol, pokud jsou ještě dostatečně zachovány jejich obrazce papilárních linií, zejména na prstech rukou a na dlaních,
- zjištění, zda zajištěná daktyloskopická stopa nebyla vytvořena osobou, která se již v minulosti dopustila objasněné i neobjasněné trestné činnosti,
- identifikovat skutečnou totožnost osoby vydávající se za jinou, pokud jsou její otisky prstů a dlaní v databázi policie ČR, nebo jiných policejních sborů.

Pro uvedené účely jsou nejčastěji navzájem porovnávány na expertizním nebo znaleckém pracovišti:

- daktyloskopické stopy s kontrolními otisky osob podezřelých nebo domácích osob,
- daktyloskopické stopy s otisky osob evidovaných na daktyloskopických kartách, které jsou již uloženy v daktyloskopických sbírkách,
- daktyloskopické stopy se stopami z míst doposud neobjasněné, ale i objasněné trestné činnosti,

¹ STRAUS, J., PORADA, V. Kriminalistická daktyloskopie. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 48.

- sejmuté otisky neznámých osob nebo mrtvol s evidovanými otisky v daktyloskopických evidencích,
- daktyloskopické otisky a stopy zaslané v rámci mezinárodní spolupráce s kontrolními otisky v daktyloskopických evidencích.

2.1 Papilární linie

Kriminalistická věda v oblasti daktyloskopie využívá i poznatků dermatologie, která jí přináší důležité poznatky o fyziologických vlastnostech kůže člověka. Tyto poznatky hovoří o tom, že na vnitřní straně ruky, na plochách chodidel a na vnitřní straně prstů rukou i nohou se vytvářejí papilární linie, jako funkční útvary spojené s hmatovými a jinými vlastnostmi kůže v těchto místech. Papilární linie vytvářejí složité a ve své podstatě jedinečné obrazce. Tyto linie se vzájemně kříží, mění směr, rozvětvují se a spojují. Vyrůstají ze zárodečné vrstvy kůže tzv. škáry a vytvářejí tak nejrůznější obrazce, nazývané dermatoglyfy.

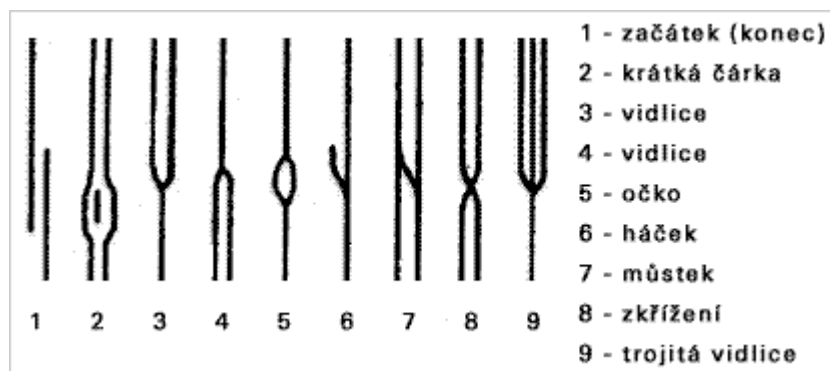

Obrázek 1- papilární linie - dermatoglyfy

Francouzští vědci prokázali svým výzkumem, že papilární linie na bříšcích prstů zvyšují nejen pevnost úchopu, ale také citlivost hmatových receptorů, a to právě v závislosti na orientaci vroubků. Zřejmě právě proto se papilární linie na bříšcích prstů zatáčejí do oblouků a smyček a díky nim dokážeme hmatem vnímat i jemné struktury povrchu objektů s hrubostí menší než 0,2 mm, což odpovídá tloušťce lidského vlasu².

Papilární linie vytvářejí souvisle vyvýšené reliéfy, jejichž výška je 0,1 – 0,4 mm a šířka 0,2 – 0,7 mm. Jejich vzájemným křížením, změnou směru, rozvětvováním apod. dochází v souhrnu k vytváření nejrůznějších obrazců.

² VRTIŠKA, O. *Papilárním liniím na prstech vděčíme za citlivý hmat*. In: [online]. 2009 [cit. 2012-11-12]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/veda-a-technika/veda/papilarnim-linim-na-prstech-vdecime-za-citlivy-hmat_103053.html.

Obrázek 2 - základní znaky obrazců papilárních linií

Součástí papilár jsou i ohybové rýhy vznikající na kůži při kožních posunech a napínání kůže v blízkosti kloubů nebo tahem svalů. K ohybovým rýhám patří také rýhy dlaňové. Tyto se mohou stupňovat i nově tvořit v souvislosti s jednotvárným profesionálním zaměstnáváním ruky nebo bývají také modifikovány při těžké rukodělné práci.

Daktyloskopii, jakožto významný markant, zajímají i hmatové lišty, což jsou lineární vyvýšeniny, patrné na kůži dlaně a na prstech ruky, na chodidlech a na bříšcích prstů nohy. Tvoří jemné, dlouhé a souběžné řady, oddělené rýhami. Jsou podmíněny tím, že škára vybíhá proti pokožce ve výběžky (papily), které jsou seřazeny ve dvojité řadě, takže pod každou hmatovou lištou jsou dvě řady papil škára. Hmatové lišty se stáčí na hmatových polštářcích v charakteristické kresby, individuálně odlišné. Podle vzhledu se na bříšcích prstů rozeznávají 4 hlavní typy těchto kreseb: příčné oblouky, smyčky (ulnární, radiální), dvojité smyčky a víry. Na povrchu hmatových lišt jsou lupou patrné tečky, jež jsou ústím potních žláz

Potní žlázy, které byly objeveny J. E. Purkyněm, jsou nedílnou součástí kůže člověka, ale také papilár. Jsou roztroušeny skoro po celé kůži a jejich počet se odhaduje na 2 miliony na těle člověka. Nej hustěji jsou rozmístěny na dlaňové straně rukou (zde se udává 360 až 1000 na cm^2), dále pak na chodidlech a čele³. Nejméně jich je v kůži zad, ve tváři, na bérkách a na zadní straně paží. Ústí potních žláz jsou na kůži patrná pod lupou jako jemné tečky. Tam, kde jsou na kůži vytvořeny papilární lišty, ústí potní žlázy na vrcholcích lišt, čímž je usnadněno roztékání potu po kůži. Kromě potních žláz, kůže obsahuje i žlázy mazové. Jejich maz se mísí s potem a vzniká tak potně-tuková substance, která ulpí na předmětu, se kterým se dostala do styku. Při tomto procesu se

³ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 61.

z člověka, respektive z té části jeho těla, kde se papiláry vyskytují, přenesou potně-tuková substance z papilárních linií na objekt – na podkladový materiál. Tento podkladový materiál je schopen vrstvu potně-tukové substance přijmout a po určité době uchovat odraz papilárních linií, čímž vzniká daktyloskopická stopa. Z tohoto důvodu jsou výše uvedené vlastnosti kůže a její vylučování potu a mazu důležitým atributem pro vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop na místech činu.

2.2 Daktyloskopické zákony

Pro využití daktyloskopie v kriminalistické praxi bylo nutné exaktně prokázat zákonitosti, které vylučují nahodilost přeměny daktyloskopické stopy v důkaz nebo nahodilost identifikace konkrétní osoby. To umožnily až objevy jednotlivých daktyloskopických zákonů, kterými jsou:

- a) individuálnost,
- b) relativní neměnnost a
- c) relativní neodstranitelnost obrazců papilárních linií.

Využití a aplikace těchto zákonů v policejní i soudní praxi se podařilo jako prvnímu vědci v oblasti kriminalistické daktyloskopie siru Francoisu Galtnovi (1822-1911).

Tyto fyziologické zákony jsou v odborné literatuře popsány takto⁴:

1. **individuálnost obrazců papilárních linií** byla formulována v prvním daktyloskopickém zákoně, který říká, že: "*neexistují dvě osoby, které mají naprosto stejné obrazce papilárních linií*".

Tento zákon je podložen matematicko-statistickými výpočty, jimiž bylo prokázáno, že variabilnost obrazců papilárních linií je tak vysoká, že není možné, aby na Zemi existovali dva lidé s naprosto stejnými obrazy papilárních linií a to ani za celou dobu existence člověka na Zemi a to i v případě jednovaječných dvojčat podobných si fyzicky k nerozeznání. Jsou mezi nimi určité, byť i nepatrné odlišnosti a to platí i o papilárních liniích, které jsou obecně ojedinělé. Matematickým vyjádřením v případě použití otisků všech deseti prstů, je poměr pravděpodobnosti

⁴ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s 139.

64.000.000.000:1, což znamená, s ohledem na počet obyvatelstva Země, že shoda nepřípadá v úvahu.

2. **relativní neměnnost obrazců papilárních linií** nebyla prokázána absolutně, ale pouze relativně a byla formulována do druhého daktyloskopického zákona, který uvádí, že: "*obrazce papilárních linií člověka jsou celý život relativně neměnné*".

Tato relativnost spočívá v tom, že v době od narození do smrti člověka dochází k velikostním změnám ve vývoji pokožky, a tedy i obrazců papilárních linií, jejich zhrubnutí, tvorbě různých vrásek, vzniku jizev po poranění a podobně, které sice částečně mění svůj vzhled obrazu papilárních linií, ale ponechávají neměnný tvar, sled, skladbu, návaznost a podobně. Platnost tohoto zákona byla prokázána řadou významných prací daktyloskopů, kteří postupně, s různými časovými odstupy, daktyloskopovali řadu lidí a zjišťovali, zda a jak se mění obrazce papilárních linií. Jednoznačně prokázali, že je možné osoby identifikovat v průběhu celého života.

3. **relativní neodstranitelnost obrazců papilárních linií**: výsledky veškerých pokusů vedly k formulování třetího daktyloskopického zákona, který říká, že: "*obrazce papilárních linií jsou neodstranitelné, pokud není zničena nebo odstraněna zárodečná vrstva kůže*".

Potvrzení tohoto zákona trvalo řadu let a jednotliví daktyloskopové mnohdy sami na sobě prováděli různé drastické pokusy spočívající v obrušování pokožky, jejím seřezávání, opalování, leptání různými chemikáliemi a podobně. Vždy, pokud nebyla odstraněna nebo zničena zárodečná vrstva kůže, se po zhojení poranění vytvořily tytéž obrazce papilárních linií. Pokud byla zničena nebo odstraněna zárodečná vrstva kůže, vznikla po jejím zhojení jizevnatá tkáň, která neobsahovala žádné papilární linie, ale sama se může stát výrazným identifikačním znakem.

3 Historický vývoj kriminalistické daktyloskopie

3.1 Vývoj daktyloskopie ve světě

3.1.1 První prameny

Skutečnost, že lidské prsty a dlaně mají na svém povrchu různé tvary a rýhování, byla lidem známa již řadu století před naším letopočtem. Prvním nejstarším dokladem znalosti o existenci papilárních linií lze najít u indiánských kmenů, sídlících na teritoriu dnešního státu Indiana. V roce 1913 byly nalezeny kameny, na kterých jsou ryté obrazy, tzv. pertoglyfy, znázorňující lidskou ruku. Stáří pertoglyfů se odhaduje na několik tisíciletí před naším letopočtem. Účel obrazů s papilárními liniemi však nebyl spolehlivě zjištěn. Zda předkové dnešních indiánů znali a rozuměli daktyloskopii, se už asi nikdy nepodaří zjistit.

Znalost daktyloskopie však byla prokázána u Asyřanů. Podle historických pramenů byla ve zříceninách asyrské Ninive nalezena část knihovny založené v 9. století před naším letopočtem. Na střepech zde nalezených hliněných tabulek byly vedle jmen i otisky prstů. Nejdříve se předpokládalo, že jde o náhodný otisk, vzniklý při výrobě tabulek. Z umístění otisků prstů vedle podpisu, které se navíc vyskytují vždy na stejném místě tabulek, však můžeme usuzovat, že tam byl otisk vtlačen úmyslně, aby se tím zabránilo falzifikaci.

Rovněž čínské dokumenty, pocházející z osmého století našeho letopočtu, z doby dynastie T'ang, nesou vedle podpisových doložek i otisky prstů osob, které smlouvy stvrzovaly, resp. uzavíraly. Také se zmiňují o otiscích prstů otištěných na stvrzeních obchodních smluv, které se používaly jako podpisy konkrétních osob⁵.

Z dob Perské říše je známo, že daktyloskopické otisky prstů a dlaní osoby resp. vojáků byly využívány jako podpisy konkrétních osob. Toto využití je doloženo z konce XIV. století n.l. z doby mongolské invaze do Číny, při které obdrželi velitelé vojenských vojsk vítězné armády turkického vojevůdce Temerlána jakési jmenovací dekry bez pečeti, opatřené červeným otiskem dlaně a prstů⁶.

⁵ Ministerstvo financí USA. Úřad všeobecného výcviku oddělení technik pro nasazování zákona. Federální úřad vyšetřování, 1990.

⁶ NĚMEC, B. *Dějiny daktyloskopie*. Kriminalistický sborník. Praha: 1958, roč. II, č. 10, s 465.

Za velmi vzdálenou kolébkou dnešní daktyloskopie lze považovat Čínu a Indii, a to nejen proto, že zejména staří Číňané využívali otisky prstů jako doprovodnou signifikaci podpisových doložek jednotlivých smluv, ale i proto, že znalosti zejména daktyloskopických markantů na ruce zde využívaly k předpovídání budoucnosti konkrétních jednotlivců. Umění rukověštění, neboli cheiromanteii, zde bylo hojně využíváno v nižších společenských vrstvách, ale i mezi vládní garniturou.

I do Evropy se dostala znalost a využitelnost jednotlivých čar a rýh na ruce. Mnozí středověcí historikové se zmiňovali o tehdejší cheiromanteii. Toto umění bylo v mnoha středověkých evropských zemích pokládáno za čarodějnictví a bylo pod trestem smrti zakázáno. A co se týká možné literatury, veškeré spisy, které se týkaly cheiromanteie, jak se zdá, byly církví zničeny⁷.

Dříve, než bylo možné nauku o otiscích prstů prakticky využít, bylo nutné nejdříve zvládnout vědecký přístup k této otázce.

Roku 1686, Ital Marcallo Malpighi, profesor anatomie na boloňské univerzitě, použil tehdy nového přístroje – mikroskopu a ve svých pojednáních se zabýval vyvýšenými hřebeny na povrchu dlaně a popisoval jejich různé tvary. Povšiml si, že tyto čáry na konečcích prstů se stáčejí do smyček a spirál, avšak význam tohoto poznatku pro kriminalistiku mu unikl, neboť se touto problematikou identifikace lidí nezabýval a v lékařství pro tento objev nenašel využití.

3.1.2 Zrod daktyloskopie jako vědy

O počátcích daktyloskopie můžeme hovořit až v XIX. století. Mezi vědecké průkopníky daktyloskopie řadíme zejména lékaře a právníky. Za českého a světového průkopníka v tomto oboru musím uvést lékaře **Jana Evangelistu Purkyně (1787 – 1869)**, který od roku 1850 působil, po vystudování filosofie na Karlově Univerzitě v Praze a lékařství v Praze, na fyziologickém ústavu Univerzity Karlovy v Praze, kde organizoval rozsáhlou národně buditelenskou činnost.

V širokém spektru Purkyňova díla se objevila práce, mající zásadní význam v dějinách daktyloskopie. Jeho přínos pro daktyloskopii je obsažen v latinském spise „*Commentatio de examine psychologico organi visu set systematik cuntanei*“ (Rozprava o fyziologickém výzkumu orgánu zrakového a soustavy kožní), vydaném v roce 1823

⁷ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*: Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s 9.

ve Vratislavi. Zásluha J. E. Purkyně spočívá v tom, že jako první popsal základní vzory papilárních linií na koncových člancích prstů a to umožnilo u těchto obrazců vytvořit jejich klasifikaci⁸.

J.E. Purkyně nebyl první, kdo si z vědeckého zájmu povšiml papilárních linií na kůži člověka. Jsou doloženy zmínky od shora zmiňovaného Itala M. Malpighia (1686), či Němce B. S. Albinusema (1764).

Další neméně výraznou personou daktyloskopie byl Brit **Sir. William James Herschel**, který v letech 1852 až 1875 pracoval ve službách anglické civilní správy v Indii. Ten jako první chtěl, co by policejní úředník, použít otisky prstů k identifikačním účelům člověka.

Toto také praktikoval ve vládním okrese Hooghly v Indii, kde uvedl v roce 1858 v život praktické policejní pokusy s daktyloskopií, sloužících hlavně k zamezení podvodů při vyplácení různých důchodů. Každý Ind, který měl nárok na důchod, byl daktyloskopován a otisk byl úředně zaregistrován. Při každé výplatě důchodu pak potvrdil příjemce otiskem prstu výplatu, čímž byla současně zjištěna a ověřena jeho identita. Shromažďoval pouze otisk ukazováčku a prostředníčku a takto nashromáždil mnoho tisíc otisků prstů, což bylo dostačujícím materiálem ke studiu a poznání prvního daktyloskopického zákona, který uvádí, že obrazce papilárních linií se po celý život člověka nemění. Herschel měl ve svých pokusech s daktyloskopií vytvořen systém zpětné identifikace člověka, jenž fungoval na principu optické komparace zaregistrovaného otisku prstu osoby na registračním formuláři a otisku prstu osoby na dokladu o vyplacení důchodu.

Při výčtu osobností daktyloskopie pro policejní práci nesmí být zapomenuto na Angličana **Dr. Henryho Fauldse**, který působil v Japonsku v tokijské nemocnici Tsukiji, kde přednášel studentům medicíny fyziologii. Zcela nezávisle na Herschelovi se Faulds setkal s otisky prstů v roce 1879 a to na zbytcích prehistorických hliněných nádob. V Japonsku kromě toho existoval zvyk opatřovat domovní dveře červenými nebo bílými otisky ruky a otisky prstů. Zjištění, že tyto otisky obsahují obrazce papilárních linií, jej pak podnítilo k hlubšímu studiu tohoto jevu. Své bádání zaměřil na

⁸ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*: Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s 11.

studium otisků prstů různých národností, zabýval se i otázkami vztahů otisků prstů a dědičnosti a v neposlední řadě se věnoval studiu otisků prstů opic.

Své poznatky z oboru daktyloskopie pak také uplatnil v procesu objasňování trestného činu. V rámci jeho zájmu o daktyloskopii se dozvěděl o případu vloupání do jednoho domu v sousedství, při kterém pachatel zanechal na čerstvě natřené zdi otisky prstů, které se podařilo zajistit pro zkoumání.

Když se o případ začal blíže zajímat zjistil, že pachatel byl již zatčen. Faulds požádal policii, zda by mohl zatčenému sejmout otisky prstů. Poté, co mu bylo vyhověno zjistil, že otisky prstů z místa činu nepatří zatčené osobě. Za několik dní byl vypátrán skutečný pachatel vloupání, jehož otisky souhlasily s otisky nalezenými na místě činu. Na tomto případě uvedl v život využití daktyloskopické stopy, jakožto důkazního prostředku k identifikaci konkrétního člověka⁹.

Nejcennějším zjištěním, které Faulds v roce 1880 učinil, je poznání, že otisky prstů z místa trestného činu mohou posloužit k zjištění totožnosti konkrétního zločince. Nikdo před Fauldsem něco podobného nenavrhl a v tomto směru mu zůstává primát a ještě téhož roku zpracoval návod ke snímání otisků prstů, v němž navrhoval snímat otisky všech deseti prstů. Tento postup je v praxi používán dodnes¹⁰.

Další významnou osobností v daktyloskopii je Angličan **Sir. Francis Galton (1822 – 1911)**, který vystudoval medicínu, ale povolání lékaře nikdy nevykonával. Jelikož byl finančně nezávislý, mohl se věnovat svým vědeckým zájmům a zálibám a to antropometrii a antropologii. Byl příbuzným Charlese Darwina a pod jeho vlivem se zabýval i otázkami dědičnosti. Byl rovněž členem anglické vědecké společnosti „*Royal Institution*“, která ho požádala o přednášku na téma identifikační metody Alphonse Bertillona. Při shromažďování materiálů k této přednášce se spojil i s J. Herschelem, který mu ochotně poskytl všechn svůj nasbíraný materiál. Francis Galton pak na přednášce konané dne 25.5.1888 hovořil i o metodě identifikace osob za pomoci otisků prstů.

⁹ DLOUHÝ, M., *Osobnosti světové kriminalistiky*, Kriminalistický sborník. Praha 1994, roč. XXXVII, č. 6, s 266.

¹⁰ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*: Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s 14.

Díky materiálům, nashromážděným Herschelem, se Galton zaměřil na možnosti využití otisků prstů při identifikaci osob pro policejní praxi. Při tom si uvědomil, že pokud má být používána daktyloskopie v policejní praxi, je zapotřebí zjistit:

1. zda obrazce papilárních linií se po dobu života člověka nemění. K tomu využil materiálu nashromážděného s odstupem třiceti let Herschelem, ale také vlastního. Podařilo se mu tak neměnnost papilárních linií prokázat a potvrdit tak poznatek Herschela,
2. jsou-li variace vzorců papilárních linií tak četné, bude možno bez velké námahy rozpoznat jedince mezi tisíci osobami,
3. zda bude moci odborník potvrdit nebo vyvrátit, budou-li mu předloženy otisky prstů schopné klasifikování, že stejné otisky konkrétní osoby byly již dříve registrovány a pod jakou totožností osoby.

Uvědomoval si rovněž, že bude potřeba vytvořit klasifikační systém, na základě kterého bude možno určit, zda dotyčná osoba již byla někdy v minulosti daktyloskopována. Při své práci na vytvoření klasifikačního systému vycházel Galton rovněž i z práce Jana Evangelisty Purkyně. V roce 1895 je jeho klasifikační systém hotov a publikuje jej v práci *Fingerprints directory* (Registrace otisků prstů). Uvádí zde názvy jednotlivých vzorů: vzor obloukový, smyčka vlevo, smyčka vpravo a spirála. Tyto vzory jsou platné dodnes.

Galtonův přínos spočívá v tom, že položil základy k odůvodnění identifikační hodnoty daktyloskopie tím, že stanovil tři fyziologické zákony, ze kterých kriminalistická daktyloskopie vychází dodnes¹¹.

3.1.3 Daktyloskopie proti antropometrii.

Brit **Edvard Richar Henry** (1850 – 1931) působil v Indii jako kalkatský policejní inspektor, později byl londýnský policejní prezident. V roce 1895 přijel do Londýna na evropskou dovolenou a navštívil Galtona v jeho kensingtonském středisku, kde si nechal předvést všechny výsledky jeho zkoumání. Po svém návratu do Indie pak navrhl indické vládě, aby zřídila nezávislou komisi, která by dokonale prozkoumala otázku, která metoda pro identifikaci konkrétního člověka, je lepší. Zda-li zjišťovací

¹¹ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*). Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s 16-19.

pomocí otisků prstů, nebo metoda antropometrická tedy tzv. „Bertillonáž“, jež byla používána.

Nezávislá komise jmenovaná indickou vládou, složená z řad různých odborníků, podala v březnu 1897 první zprávu, že zjišťovací metoda pomocí otisků prstů na podkladě rozdělení, kterou vymyslel Mr. Henry, je lepší než antropometrická a její předností je jednoduchost práce a malá finanční nákladovost. Došla také k závěru, že by bylo potřebné znalecké práce soustředit v centrálním institutu, což by vedlo k rychlému vyřízení jednotlivých případů s garancí jistoty jednoznačného výsledku.

Tento přístup měl za následek, že antropometrie byla definitivně potlačena a v celé britské Indii byla zavedena daktyloskopie, jako jediná metoda jednoznačné identifikace člověka. Byly zřízeny daktyloskopické centrály v Bombaji a Madrasu, následně v Pandabu v Bengálsku a v Burně pro severovýchodní oblasti Indie. Z důvodu odstranění rozporů v hodnocení a v přípustnosti otisků prstů jako důkazu v trestním řízení, byl vydán indickou vládou v roce 1899 zvláštní zákon, podle kterého byly upraveny výpovědi znalce – daktyloskopa, jakožto důkazní materiál a důkaz se prováděl přímo před soudem tak, že daktyloskop obhajoval svůj závěr.

V Argentině se na rozšíření daktyloskopie do praxe zasloužil policista Juan Vucetich (1858-1925), který se narodil v chorvatské vesnici Lesina. Svou vlast opustil v roce 1884 a usídlil se v Argentině, kde od roku 1888 začal pracovat ve službách argentinské policie v La Platě. Ve svém snažení musel překonat řadu překážek a nepochopení nadřízených. Vucetich jako první začal používat pojem daktyloskopie a zároveň formuloval dvě stěžejní zásady daktyloskopie. A to ty, že každý člověk má jiné papilární linie a také, že papilární obrazce se od narození až do smrti nemění. Vucetich vyzdvihuje jméno a práci J. E. Purkyněho a odvolává se na něj jako na zakladatele daktyloskopie. Postupně se začala daktyloskopie aplikovat i v dalších státech Jižní Ameriky¹².

Daktyloskopie vítězila však i v Evropě a antropometrie ustupuje trvale do pozadí. Začátek byl položen ve Velké Británii. V důsledku kladných výsledků daktyloskopie v oblasti identifikace člověka v Indii, za které se zasloužil Edward Henry, byl tento vědec povolán do Londýna, aby zavedl daktyloskopii, jakožto identifikační metodu člověka a metodu přinášející průkazné důkazy pro trestní řízení, i v Anglii.

¹² STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*: Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s 25-28.

V červnu 1901 byla v Anglii definitivně zavedena daktyloskopie jako jediný identifikační prostředek člověka.

Krátce po oficiálním zavedení daktyloskopie v Londýně se touto otázkou zabývala také státní policie ve Vídni a Budapešti. V Německu se od roku 1903 používala daktyloskopie oficiálně v policejní praxi.

3.1.4 Definitivní vítězství daktyloskopie

V roce 1914 byl svět v oblasti identifikace člověka stále ještě rozdělen na dva tábory, z nichž jeden bezvýhradně uznával jako identifikační systém daktyloskopii a druhý, který byl v menšině, se ortodoxně držel zastaralé antropometrie. Úzká spolupráce obou identifikačních systémů nebyla možná a neuskutečnitelná. Do té doby se mnohokrát navrhovalo odstranit tento neudržitelný stav a mezinárodně sjednotit nejlepší identifikační metody. Toto však narazilo na silný odpor Bertillona a i odpor Francie, která se daktyloskopii bránila. Tak zůstal identifikační dualismus až do jara roku 1914, kdy Alphons Bertillon zemřel. Jeho smrt odstranila poslední zábranu, která stála v cestě daktyloskopii v některých zemích a hlavně ve Francii. Ve dvacátých letech 20. století si již daktyloskopie vydobyla všeobecného uznání ve světě a znalecký posudek z tohoto oboru se stal plnohodnotným soudním důkazem¹³.

3.2 Vývoj daktyloskopie v Českých zemích od r. 1890 do současnosti

Používání daktyloskopie k boji s trestnou činností má na našem území dlouhou tradici, o čemž svědčí i skutečnost, že první pokusy o využití daktyloskopie činil mladý pracovník pražského policejního ředitelství František Protiwenský, který v červenci roku 1891 daktyloskopoval některé pachatele. Bertillonova antropometrie byla u pražského policejního ředitelství jako identifikační metoda zavedena až v roce 1900. Od února roku 1903 již však bylo kromě antropometrických měření prováděno i daktyloskopování osob a jejich fotografování. Počínaje dnem 9. září roku 1908 již byly vyhotovovány pouze daktyloskopické karty a fotografie, antropometrické měření již prováděno nebylo. Takřka ve stejné době, v roce 1907, založil okresní četnický velitel na Králových Vinohradech Josef Povondra, daktyloskopickou sbírku, do které

¹³ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*: Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s 29-30.

počínaje dubnem roku 1911, zasílaly jednotlivé četnické stanice daktyloskopické karty osob a v roce 1922 obsahovala již 25.000 daktyloskopických karet¹⁴.

V době nacistické okupace byla daktyloskopická sbírka předmětem neustálých nátlaků ze strany německé kriminální policie, která usilovala o její převzetí a rekvalifikování na berlínský klasifikační systém. Aby se tak nestalo, byl uměle zvýšen počet daktyloskopických karet o 100.000. Překvalifikování takového počtu karet by bylo pak velmi náročné, pracné a to odradilo německou kriminální policii. Daktyloskopická sbírka tak zůstala v původním stavu a v Praze.

Po II. světové válce zabezpečovala rozvoj a zkoumání v oboru daktyloskopie nově vzniklá instituce „Kriminalistický ústav“. Základy kriminalistického ústavu byly položeny ve 2. polovině 40. let 20. století založením Kriminální ústředny, ze které později vznikl v rámci Hlavní správy Veřejné bezpečnosti vědeckotechnický odbor. Rozkazem ministra vnitra č. 166/1958 ze dne 12. prosince 1958 byl vědeckotechnický odbor Hlavní správy Veřejné bezpečnosti reorganizován a přejmenován na Kriminalistický ústav Hlavní správy veřejné bezpečnosti¹⁵.

Kriminalistický ústav se měl stát specializovaným rezortním pracovištěm určeným k řízení výkonu kriminalisticko-technické činnosti v bezpečnostním sboru. Ústav byl zřízen jako jediný a ústřední orgán pro výkon kriminalistických expertíz na území Československa, které prováděl na dožádání orgánů činných v trestním řízení.

Kriminalistická daktyloskopie v podmínkách ČR, z hlediska expertizního a znaleckého zkoumání, spadá do kompetence kriminalistického ústavu Praha a pracovišť OKTE jednotlivých krajských ředitelství Policie ČR. Na těchto útvarech probíhá vyhodnocování daktyloskopických stop, identifikace osob, především pachatelů trestných činů, podezřelých osob, domácích osob podle jejich otisků a daktyloskopických stop nalezených na místech kriminalisticky relevantních událostí, identifikace neznámých osob, které nechtějí nebo nemohou prokázat svou totožnost, identifikace neznámých mrtvol, zjištění, zda zajištěná daktyloskopická stopa nebyla vytvořena osobou, která se již v minulosti dopustila objasněné i neobjasněné trestné činnosti, identifikace skutečné totožnosti osoby vydávající se za jinou.

¹⁴ STRAUS, J. *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem: (do roku 1939)*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2003, s 97.

¹⁵ STRAUS, J., VAVERA, F. *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem II.: (od roku 1939 po současnost)*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2005, s 68-70.

V roce 1945 byla v souvislosti s daktyloskopickou registrací založena tzv. nová dekadaktyloskopická registrace, do níž se zakládaly karty nového vzoru, který byl odlišný od starých daktyloskopických karet v uspořádání a počtu jednotlivých polí pro otisky, i v grafických úpravách.

Do roku 1952 se používalo starého „pražského klasifikačního systému“. V tomto roce se vyskytla nutnost rozdělit registrační oddíly daktyloskopických karet s obrazci papilárních linií, představujících smyčky vpravo a smyčky vlevo, protože se tyto oddíly stávaly nepřehlednými. Byla rozšířena základní skupina daktyloskopických vzorů o dva tzv. nepravidelné vzory smyčkového tvaru s deltou vpravo a deltou vlevo. Tímto rokem byl uveden v život „Československý daktyloskopický klasifikační systém“¹⁶.

Na přelomu 80. a 90. let 20. století se začalo připravovat zpracování daktyloskopických otisků a daktyloskopických stop pomocí výpočetní techniky. Od roku 1994 je pracoviště daktyloskopie Kriminalistického ústavu v Praze vybaveno daktyloskopickým identifikačním systémem AFIS 2000 od americké firmy Pintrak, který se používá dodnes.

¹⁶ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*: Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s 34.

4 Daktyloskopická stopa a její zjišťování a zajišťování

Kriminalistickou daktyloskopickou stopu lze obecně vymezit jako změnu v materiálním prostředí, která příčinně, nebo alespoň místně nebo časově, souvisí s vyšetřovanou událostí. Zároveň musí obsahovat kriminalisticky nebo trestněprávně relevantní informaci, přitom je zjistitelná, zajistitelná a informace z ní využitelná pomocí současných kriminalistických, přírodovědných a technických metod, prostředků a postupů¹⁷. Takové stopy musí být způsobeny činnostmi mající příčinný, místní, časový a jiný vztah k objasňování události, jak vyplývá z definice kriminalistických stop¹⁸.

Pod pojmem daktyloskopické stopy bych zařadil všechny otisky a vtisky prstů dlaní a bosých nohou, které odrážejí informaci o povrchové struktuře papilárních linií odrážejících příslušné části lidského těla, kde se papilární linie vyskytují.

4.1 Význam daktyloskopických stop

Každá kriminalistická stopa má svou kriminalisticko-technickou, kriminalisticko-taktickou a procesní hodnotu.

Kriminalisticko-technická hodnota v procesu kriminalistické identifikace spočívá v tom, že daktyloskopická stopa je současnými prostředky a metodami zjistitelná, zajistitelná a zkoumatelná.

Kriminalisticko-taktická hodnota spočívá především v tom, že kriminalistická stopa poskytuje důležité informace o způsobu provedení kriminalisticko-relevantní události, o osobách, které se na ní podílely, jejich činnosti, způsobu provedení činu, jejich fyzických, příp. i psychických schopností, předmětu zájmu, způsobu příchodu a odchodu z místa a především vymezuje určitý počet osob, které stopu vytvořily. Jinak řečeno nedošlo zkoumáním k dovršené kriminalistické identifikaci.

Procesní hodnota spočívá v tom, že zkoumaná stopa v procesu kriminalistické identifikace byla ztotožněna se srovnávacím vzorkem dodaným policejními orgány od konkrétní osoby. Výsledkem expertizního zkoumání je přímý důkaz o tom, že na místě

¹⁷ STRAUS, J. *Úvod do kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004., Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk)s. 83.

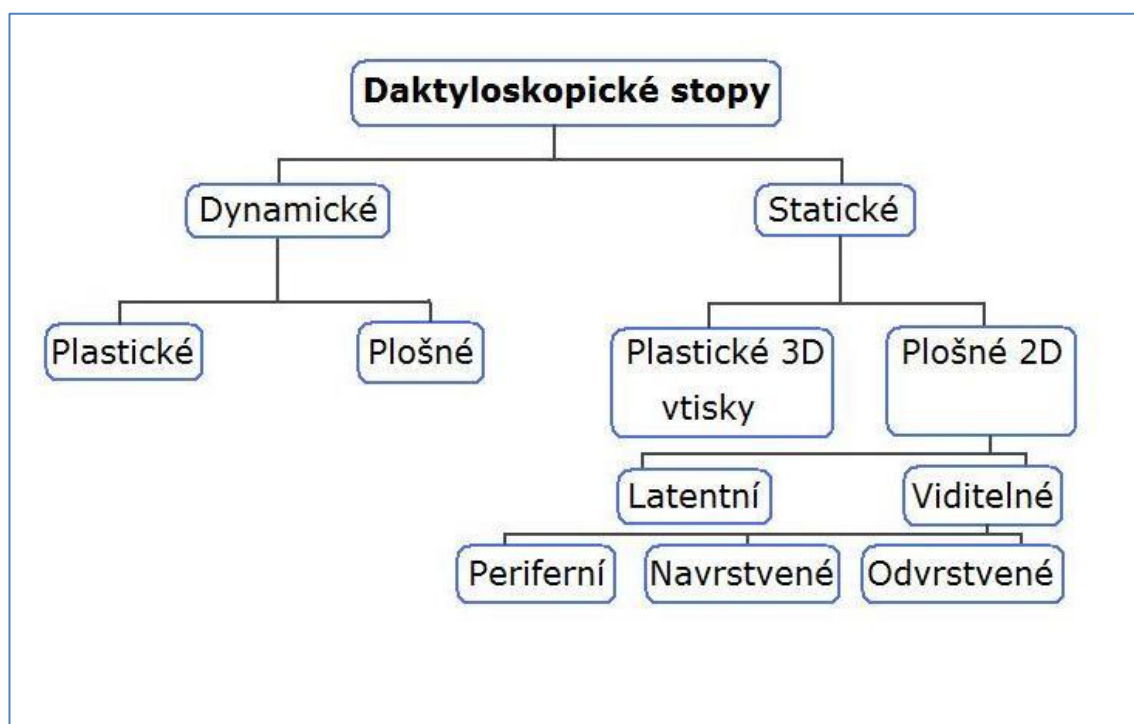
¹⁸ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s 49.

kriminalisticky relevantní události zajištěnou daktyloskopickou stopu zanechala konkrétní, zpravidla podezřelá osoba. Současně musí být řádně zajištěna procesní hodnota daktyloskopické stopy tím, že stopa musí být řádně zadokumentována v protokolu o ohledání místa činu, musí být provedena fotodokumentace a stopa musí být nezaměnitelně označena. I v rámci expertizního zkoumání musí být provedena dokumentace, a to zejména markantů, podle kterých byla identifikace provedena.

4.2 Klasifikace daktyloskopických stop

Daktyloskopické stopy se řadí mezi stopy materiální a lze klasifikovat do dvou základních skupin a to daktyloskopické stopy **dynamické**, které mohou být plastické a plošné (pro zkoumání zpravidla nevyužitelné, protože neobsahují dostatek identifikačních znaků) a **statické**, které mohou být plastické 3D vtisky a plošné 2D. Plošné 2D daktyloskopické stopy mohou být latentní nebo viditelné a podle způsobu vzniku se je lze rozdělit na stopy periferní, navrstvené a odvrstvené.

Klasifikace daktyloskopických stop:

Obrázek 3- klasifikace daktyloskopických stop

4.3 Vznik daktyloskopické stopy

Daktyloskopické stopy vznikají principiálně jednoduchým mechanismem v okamžiku bezprostředního působení v okamžiku styku dvou objektů člověka

a předmětu, který je schopen daktyloskopickou stopu přijmout a po určitou dobu uchovat obraz papilárních linií a také ji následně vydat v podobě otisku nebo vtisku.

Při každém dotyku vnitřních částí prstů, dlaní, nebo chodidel s pevným předmětem nemusí dojít ke vzniku daktyloskopické stopy. K jejímu vzniku je třeba určitých vlastností odrážejícího a odráženého objektu. Touto vlastností u odráženého objektu je např. složení potně-tukové substance nebo její nepřítomnost na hřbetech papilárních linií, u odrážejícího objektu je to např. tvrdost, tvárnost, struktura povrchu nebo tvar reliéfu. Jsou-li splněny vlastnosti objektů, pak při jejich vzájemném působení dojde k odrážení obecných a zvláštních vlastností vnější struktury odráženého objektu na odrážejícím objektu.

Vlastnosti se zobrazují ve formě znaků, vzniká tzv. zobrazení vnější struktury odráženého objektu – **daktyloskopická stopa**.

Pro daktyloskopické stopy je charakteristické, že zobrazení vnější struktury odráženého objektu je oproti originálu změněné. Vždy se jedná o zrcadlové stranové obrácení, při němž je pravá strana originálu zobrazena na levé straně stopy a opačně. U stop vtisků dochází i k prostorovému obrácení reliéfu, při němž vyvýšenina ve stopě je prohlubní v odráženém objektu a opačně¹⁹.

Vznik jednotlivých druhů daktyloskopických stop:

Materiální statická plastická (objemová) daktyloskopická stopa:

Jedná se o vtisky, které vznikají tlakem objektu odráženého na objekt odrážející. Objekt odrážející mění svůj tvar. Jde tedy o měkký tvárný materiál jako plastelína, vosk, čokoláda, sýry, tuhy, měkká hlína, jíl a podobně. Tyto plastické daktyloskopické stopy zůstávají uchovány, pokud teplota nepřekročí bod tání dané látky.

Materiální statická plošná daktyloskopická stopa:

Jedná se o otisky, které vznikají dotekem objektu odráženého na objekt odrážející (předmět), který nemění svůj tvar. Na předmětu vznikne a uchová se obraz vytvořený objektem odráženým, čímž mohou vzniknout:

¹⁹ STRAUS, J., PORADA, V. Kriminalistická daktyloskopie. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 68.

a) **Daktyloskopické stopy viditelné**, mezi které patří především stopy barevné, krvavé, mastné, lepkavé, prašné a stopy v prachu a vznikají tak:

1. **Navrstvené daktyloskopické stopy**, jejichž vznik je podmíněn tím, že se na vhodný nosič přenese látka, jež se nachází na povrchu papilárních linií. Zachycená látka, jako barva, krev, psací potřeby a prach, se z vrcholků papilárních linií přenese na různé předměty,

2. **Odvrstvené daktyloskopické stopy**, které vznikají tak že, se na papilární linie přenese látka z povrchu předmětu, a tím se poruší povrchová struktura nosiče stopy. V místě mezipapilárního prostoru zůstane původní povrch nosiče stopy neporušen. Může se jednat o dotek na čerstvý barevný nátěr, prach na nábytku a podobně.

b) **Daktyloskopické stopy latentní (skryté)**, jsou tvořeny potem (potně-tukovou substancí), který z převážné většiny obsahuje vodu, dále kyselinou mléčnou, chlorid sodný, močovinu a aminokyseliny a dále pak tuky. Tyto látky, jež jsou přítomny na papilárních liniích, pak při kontaktu s pevným podkladem na tomto ulpí a vznikají tak latentní daktyloskopické stopy. Složení potu je různé u dětí a dospělých, mužů a žen, dále je ovlivněno druhem potravy, zdravotním stavem a léky. Na množství vyloučených látek v otisku se podílí, kromě času, i vlastnosti nosiče, na kterém daktyloskopická stopa vzniká. Trvanlivost latentních stop závisí na řadě faktorů, kdy významný vliv má teplota, vlhkost, doba vzniku, sluneční záření apod. a další vliv má charakter nosiče, zda se jedná např. o látku kompaktní či o nasákavý materiál²⁰.

4.4 Způsoby vyhledávání a zviditelňování daktyloskopických stop

Vyhledávání daktyloskopických stop lze rozdělit do následujících kroků:

1. **v prvním kroku** se ohledávají všechny předměty za účelem zjištění přítomnosti daktyloskopických stop, jejichž fyzikální vlastnosti umožňují ve spektru viditelného záření trvale zajistit kresbu daktyloskopické stopy.
2. **V druhém kroku** se k vyhledávání latentních stop daktyloskopických stop využívá odlišného lomu světla potně-tukové substance. Povrch nosiče se nasvítí šikmým osvětlením za využití celého spektra viditelného záření, nebo spektra

²⁰ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 69-71.

o určité vlnové délce. Následně, v místech dotyku papilárního terénu s povrchem nosiče, mohou být okem patrné stopy dotyků²¹.

Zviditelňování daktyloskopických stop:

Pro zvýraznění kresby viditelných stop nebo zviditelnění latentních stop se využívá fyzikálních a chemických vlastností substance tvořící stopu (krev, prach, mastnota, potně-tuková substance). Z tohoto hlediska lze prostředky rozdělit do třech základních skupin: fyzikální metody, fyzikálně chemické metody a chemické metody.

1. Fyzikální metody – nejsou závislé na přímé reakci ani vazbě mezi složkami substance a vyvolávacím prostředkem. Prostředky ulpívají na stopě vlivem vzájemné přilnavosti mezi substancí a prostředkem. Mezi tyto prostředky lze zařadit i prostředky využívající optických vlastností substance, zejména ve spojení s použitím krátkovlnného UV.

Při využívání zdroje světla v oblasti viditelného záření se ke zvýšení kontrastu kresby stopy využívá plošné nebo bodové světlo. Stopa se nasvítí pod určitými úhly, aby byla osvícena rovnoměrně v co největším kontrastu. Tento zviditelněný kontrast se pak fixuje fotograficky, kdy rovina stopy musí být rovnoběžná s rovinou fotografického materiálu, měřítko v rovině stopy a označení stopy.

Další vlastností využívané pro zviditelnění latentních daktyloskopických stop je přilnavost potně-tukové substance. V oblasti fyzikálních metod se využívá prášků různých materiálů. Po nanesení práškové hmoty na plochu nosiče s předpokládaným výskytem latentních daktyloskopických stop a odstranění přebytečné práškové hmoty, prášková stopa ulpí na potně-tukové substanci a zviditelní kresbu daktyloskopické stopy²².

Prášků pro zviditelnění daktyloskopických stop je nepřehledné množství a lze je klasifikovat do skupin na kovové (nejčastěji používaný prášek hliníku - **argenterát**,

²¹ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 132 -133.

²² MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 142.

železo, různé druhy mosazí či bronzů) a nekovové jsou např. grafit, xeroxové prášky²³. Kovové pak lze třídit na magnetické a nemagnetické.

Fluorescenční prášky po nasvícení budícím světlem určité vlnové délky v oblasti UV záření nebo spektra viditelného světla způsobují fluorescenční efekt. Takto zviditelněné stopy vykazují vysoký kontrast oproti pozadí a z tohoto důvodu jsou tyto prostředky vhodné ke zviditelňování starších daktyloskopických stop.

Ve své policejní praxi se nejčastěji setkávám, a je nejčastěji používán jak policisty ze základních útvarů Policie ČR, tak i kriminalistickými technikami při vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop, prášek hliníku zvaný argentorát, či prášek železa s použitím s magnetického aplikátoru.

Pro nanášení argentorátu se používají speciální štětečky s velmi jemným umělým vlasem nebo z ptačího peří, magnetické prášky se nanášejí pomocí speciálních magnetických aplikátorů. Štětečkem se nanese daktyloskopický prášek na místo s předpokládaným výskytem latentní daktyloskopické stopy, přičemž při nanášení se zásadně dodržuje jeden směr nanášení, obdobně se pracuje i s magnetickým aplikátorem. Takto zviditelněná stopa argentorátem či magnetickým práškem se zajišťuje nejprve fotograficky a poté na černou daktyloskopickou fólii, stopa vyvolaná magnetickým práškem pak na bílou fólii.

2. Fyzikálně chemické metody: jejich aplikace spočívá ve vazbě použité chemické látky na určitou složku obsaženou v substanci. U těchto prostředků nedochází mezi látkou a složkou substance k přímé chemické reakci, ale prostředek se v dané složce rozpouští nebo se na ní váže, čímž dojde ke zviditelnění latentní stopy.

Fyzikální vývojka je tekutý prostředek citlivý na tuky obsažené v potně-tukové substanci tvořící stopu a je využíván pro zviditelňování latentních stop na porézních materiálech²⁴.

Nejrozšířenější a nejčastěji používanou fyzikálně-chemickou metodou je **aplikace kyanoakrylátových par**. K vyvíjení par se využívají kyanoakrylátové estery, nejčastěji etyléter. Jde o bezbarvou monomerní kapalinu komerčně prodávanou jako

²³ STRAUS, J. *Kriminalistická technika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 415 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). s. 38.

²⁴ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 138.

vteřinové lepidlo o vysoké pevnosti. Tato kapalina vytváří páry, které reagují s určitými složkami potně-tukové substance. Tyto selektivně polymerují na substanci stopy s vytvořením tuhého bílého polymeru. Tuto metodu lze aplikovat na většinu neporézních hladkých povrchů, ale také na papírové nosiče s hladkým lesklým povrchem²⁵. Dalšími prostředky ke zviditelňování latentních stop jsou např. kyanová hůlka, genciánová čern, súdánská čern, amido čern, či Coomassiova modř.

Chemické metody využívají přímé chemické reakce mezi složkou substance a použitým prostředkem. Při jejich aplikaci vzniká, v závislosti na použité chemické látce, určitý druh produktu, následkem kterého se latentní stopy zviditelní. Těchto metod se zpravidla využívá ke zviditelnění latentních daktyloskopických stop na porézních materiálech a surovém dřevu²⁶.

Jeden z těchto prostředků, který lze k tomuto účelu použít, je **dusičnan stříbrný**, který reaguje s chloridovou složkou potně-tukové substance s vytvořením chloridu stříbrného citlivého na světlo. Tato stopa se pak stává viditelnou v šedočerných odstínech a lze ji s úspěchem aplikovat na většinu druhů papíru.

Další metodou je aplikace **ninhydrinu**, který reaguje s potně-tukovou substancí a výsledkem je tmavě purpurový produkt známý jako Ruhemanův purpur. Tato metoda se rovněž hojně využívá pro zviditelňování daktyloskopických stop na papíru.

Poměrně rychlou metodou pro zviditelnění otisků prstů je metoda používající aktivní látku 1,8-diaza-9-9- fluorenon, známá pod názvem **DFO**. Je však méně vhodná na zviditelňování starších latentních stop.

Oxid osmičelý je vhodný pro zviditelňování latentních daktyloskopických stop na porézních i neporézních materiálech a je zvláště účinný na papírových nosičích, jako jsou bankovky.

Oxid ruteničelý se používá převážně na zviditelnění latentních daktyloskopických stop na obtížných nosičích, dřevě nebo hliníku, ale také papíru, plastech a lidské kůži mrtvých osob.

²⁵ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 142.

²⁶ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 143.

Poměrně novou a osvědčenou chemickou metodou je aplikace prostředku Oil Red O - $C_{26}H_{24}N_4O$ (**ORO**). Tento se používá v případech, kdy je požadováno zviditelnění latentních daktyloskopických stop na papírových nosičích, které byly, nebo jsou mokré, popř. byly vystaveny působení zvýšené vlhkosti a jedná se především o případy, kdy uvedené papírové nosiče, zajištěné v místě požářiště, byly namočené v důsledku hašení požáru a dále se může jednat o případy, které se staly v otevřeném prostoru a papírové nosiče byly do doby jejich zajištění vystaveny působení povětrnostních vlivů (děšť, vlhkost). Při této metodě, ke zviditelnění latentních daktyloskopických stop, je na předložené papírové nosiče aplikován prostředek „ORO“. U papírových nosičů, které byly vystaveny působení vody, a to až do doby 10 dnů, se podařilo zajistit velké množství daktyloskopických stop vhodných k dalšímu zkoumání²⁷.

Zvláštní postupy zviditelňování stop tvoří **radioaktivní metody**, při kterých je radioaktivní prvek aplikován přímo na latentní otisk, nebo po předchozím zpracování dusičnanem stříbrným nebo fyzikální vývojkou. Jejich nevýhodou je však cena činidel a jejich náročnost na bezpečnostní opatření.

4.5 Způsoby zajišťování daktyloskopických stop

Zajišťování daktyloskopických stop se v zásadě provádí čtyřmi způsoby a to:

- a) in natura,
- b) na daktyloskopickou fólii,
- c) fotograficky nebo
- d) odléváním²⁸.

a) In natura se zajišťují stopy, které lze včetně nosiče snadno odebrat a odeslat ke zkoumání a lze předpokládat, že v průběhu jejich přepravy nedojde k poškození nebo zničení. Zejména se jedná o listinný materiál.

b) Zajišťování pomocí daktyloskopické fólie je v trestně právní praxi nejrozšířenější metoda. Tyto fólie mohou tvořeny vrstvou želatiny (po zajištění stopy se želatinová vrstva přikryje původní předtím oddělenou průhlednou fólií) nebo

²⁷ HLAVÍN, P. *ORO - nový prostředek pro daktyloskopii*. [online]. 2011 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://krimiinfo.kup.pcr.cz/index.php/daktyloskopie>.

²⁸ STRAUS, J. *Kriminalistická technika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 44-45.

materiálem podobným k výrobě plastických lepicích pásek. Klasické želatinové fólie se vyrábějí nejčastěji černé, bílé nebo průhledné a jejich použití závisí na barvě použitého daktyloskopického prášku, aby na fólii byl obraz papilárních linií kontrastní. Využívají se u stop zviditelněných daktyloskopickými prášky a u stop tvořených prachem, tedy u daktyloskopických stop statických plošných.

Postup na místě činu: nejprve je nutné si nasadit ochranné rukavice, aby nedošlo neopatrností ke znehodnocení stop. Pro nanášení daktyloskopických prášků se používají speciální štětečky s velmi jemným umělým vlasem, nebo vyrobené z ptačího peří. Magnetické prášky se nanášejí pomocí speciálních aplikátorů. Štěteček se vnoří do krabičky s daktyloskopickým práškem, pak se opatrně oklepe o okraj krabičky, aby se oddělila přebytečná zrníčka prášků. Štětečkem se opatrně nanese daktyloskopický prášek na místo s předpokládaným výskytem latentních daktyloskopických stop, přičemž v průběhu nanášení se zásadně dodržuje jeden směr nanášení. Takto zviditelněná stopa se nejprve označí pořadovým číslem a měřítkem, vyfotografuje a poté, když je vyvolaná argentorátem nebo světlými prášky, se zajišťuje na černou daktyloskopickou fólii, a když je vyvolaná magnetickým práškem nebo tmavými prostředky, se zajišťuje na bílou fólii. Z fólie se ostříhne kus obdélníkového tvaru o velikosti větší, než je zviditelněná stopa, sejme se vrchní část krycí fólie a opatrně přiloží na místo s výskytem zviditelněné daktyloskopické stopy. Fólie se k povrchu po celé ploše přitlačí a poté opatrně sejme a překryje se sejmutou ochrannou fólií. Na zadní stranu fólie se pak vyznačí pořadové číslo stopy a místo, kde byla zajištěna.

c) Fotografováním se zajišťují především stopy plošné, zviditelněné daktyloskopickými prášky, laserem, kyanoakrylátovými parami, stopy již původně viditelné (tvořené krví, barvou aj.) a stopy plastické – fotografické zajišťování stopy se řídí pravidly a to nutností označit stopu pořadovým číslem a měřítkem a fotografování by mělo být prováděno kolmo na stopu.

d) Odléváním se zpravidla zajišťují stopy plastické. Dříve se používala k tomuto sádra, nové způsoby odlévání využívají různých druhů silikových kaučuků.

Při zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop a pro zvolení vhodné zviditelňující a zajišťovací metody, záleží vždy na nosičích, na kterých je zjištěna tato stopa i na prostředí, kde byla vytvořena. Proto je třeba zvolit vždy tu nejvhodnější metodu, aby nedošlo ke znehodnocení stopy.

Objemové daktyloskopické stopy, též označované jako plastické, se odlévají pomocí odlévací hmoty MIKROSIL, nebo jí podobnými silikonovými hmotami jako např. MIVA, LUKOPREN. Plastická hmota se opatrně očistí od možných hrubých nečistot. Poté se hmota po rozmíchání aplikuje na celou plochu stopy a po jejím vytvrzení se opatrně vyjme. Tímto se získá negativ stopy²⁹.

Stopy na mastných površích se zajišťují pomocí **par jódu a stříbrné destičky**, což se provádí nejčastěji v laboratorních podmínkách. Na místě se zajišťují, pokud je to možné, In natura.

Postup na místě činu: rukou se zahřívá vypařovací tuba, ve které jsou vloženy krystaly jódu, jejíž ústí směřuje na místo předpokládaného výskytu stopy. Po vybarvení stop se přiloží na plochu stříbrná destička a jemně se přitlačí. Poté se destička vystaví ostrému světlu až do požadovaného vybarvení stopy, která je stranově obrácená. Takto vybarvená stopa se v co nejkratší době fotografuje a destička se nakonec vyčistí plavenou křídou a lze ji použít k dalšímu zajišťování stop. Tento postup je vhodný ke zviditelňování stop na omítkách³⁰.

Mastné stopy vzniklé na hladkých neporézních materiálech lze zajišťovat pomocí sazí získaných hořením **kafru**, kdy do kovové lžičky se vloží kafr a zapálí se. Vznikajícími sazemi se nakuřuje místo s daktyloskopickými stopami. Po úplném zakouření stopy a jejího okolí se pomocí péřového štětečku odstraní přebytečné saze, až do požadovaného vykreslení daktyloskopických stop a tyto se poté zajišťují na daktyloskopickou fólii s bílou podložkou. I nosiče takovýto daktyloskopických stop se odesílají na expertizní pracoviště³¹.

Krevní daktyloskopické stopy se zvýrazňují pomocí prostředku **amido černě**. Prostředek se aplikuje ponořením předmětu se stopou nebo pokřikem jeho povrchu roztokem amido černě. Po zviditelnění stopy se předmět oplachuje máčením nebo postřikem speciálním roztokem a následně se zbytky roztoku oplachují destilovanou

²⁹ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 154-155.

³⁰ HLAVÁČEK, J., PROTIVÍNSKÝ M. *Praktická kriminalistika*. 1. vyd. Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie České republiky, 2007, s. 72.

³¹ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 155.

vodou. Stopy pak mají modročernou barvu a po oschnutí se zajišťují fotograficky. Tímto roztokem lze zviditelnit i krevní stopy, které byly slabě omyty³².

Prašné stopy a stopy v prachu se zajišťují opatrným přiložením černé daktyloskopické fólie přímo na povrch nosiče (nepoužívají se žádné zviditelňující prášky). Takto se zajišťují i stopy barevné na fólii v kontrastní barvě zajišťované stopy.

Stopy na lepkavém povrchu, jako je např. láhev od sirupu apod., se zajišťují pomocí prostředku **súdánská čern**. Prostředek se aplikuje postříkem, poté se oplachuje čistou vodou. Zpravidla se provádí v laboratorních podmínkách. Pokud se stopa zviditelní, zajistí se fotograficky a příp. na daktyloskopickou fólii.

Daktyloskopické stopy z kůže mrtvol

Rozdílným nosičem daktyloskopických stop, od nosičů uvedených v předchozích kapitolách, je lidská kůže. Tento povrch se podstatně liší od jiných podkladových materiálů, u nichž jsou metody zviditelňování latentních stop poměrně dobře zvládnuty. Kůže podléhá mnoha vlivům, které ztěžují uplatnění používaných postupů a metod zviditelňování latentních stop. Jednou z těchto vlastností je, že kůže vylučuje stejné sekrety, jako ty, které tvoří kresbu latentních daktyloskopických stop. Při kontaktu pokožky a papilárním terénem s pokožkou napadené osoby dochází ke vzniku daktyloskopických stop. Stálost stop u živých osob se pohybuje řádově v několika málo minutách, a tak v praxi nedochází zpravidla k jejich vyhledávání a zajišťování. O něco trvalejší, řádově v hodinách, jsou latentní daktyloskopické stopy na kůži mrtvol. Jde o stopy, které vznikají bezprostředně před smrtí, například vlivem škrcení, nebo o stopy, které vznikají až po smrti manipulací mrtvoly³³.

Nejznámější metodou je aplikace daktyloskopického prášku na kůži mrtvol. Přímá aplikace grafitu, argenterátu a fluorescenčních prášků nevede k dosažení požadovaného výsledku, neboť tyto prostředky neumožňují dostatečný kontrast stopy a při aplikaci pomocí vlasového aplikátoru nedochází ke zvýraznění kresby stopy. Lepších výsledků lze dosáhnout aplikací černých magnetických prášků Jet Black pomocí magnetického aplikátoru, kdy stopy jsou zviditelněny v dostatečném kontrastu

³² HLAVÁČEK, J., PROTIVÍNSKÝ M. *Praktická kriminalistika*. 1. vyd. Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie České republiky, 2007, s. 73.

³³ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 192.

a nedochází ke zničení kresby papilárních linií. Dají se aplikovat přímo na kůži nebo se pro tyto účely fixuje stopa otisknutím na jiný vhodný nosič. Tato metoda je z USA známa z roku 1978.

Zviditelnění a zajištění latentních daktyloskopických stop na kůži mrtvol v České republice je nyní možné několika způsoby, které v laboratorních podmínkách vykazují dobré výsledky a lze je shrnout do 4 skupin:

1. odvrstvení na polaroidový papír a zviditelnění železnými pilinami,
2. použití prášků HI-Intensity a zinkového prášku ZINC-PRINT I,
3. zadýmení jodovými parami a zviditelnění magnetickým práškem,
4. objemové stopy zajistit odlitím pomocí pasty SILMARK nebo ISOMARK.

5 Kriminalisticko-daktyloskopická identifikace

Kriminalistická identifikace je poznávací metoda, kterou se individualizuje vztah mezi dvěma či více objekty nebo částmi jednoho a téhož materiálního objektu³⁴. V procesu kriminalistické identifikace vystupuje několik objektů, jejichž role v procesu identifikace a vztah k vyšetřované věci jsou různé:

Prověřovaný objekt je takový objekt, u něhož se předpokládá nějaký vztah k vyšetřované události (nejčastěji se předpokládá, že mohl vytvořit stopu), a proto se podrobuje kriminalistické identifikaci za účelem potvrzení či vyvrácení této souvislosti.

Zjišťovaný objekt je takový objekt, který má objektivní jednoznačnou souvislost s vyšetřovanou událostí (nejčastěji proto, že se podílel na vytvoření stopy).

Prověřované a zjišťované objekty lze dohromady označit jako ztotožňované (identifikované) objekty.

Ztotožňující objekt je takový objekt, který zobrazuje vlastnosti ztotožňovaného objektu. Prostřednictvím ztotožňujících objektů je řešena otázka totožnosti, kdy se rozlišují dvě skupiny ztotožňujících objektů:

1. **Stopy trestného činu** – jsou nejdůležitějším nositelem informace o zjišťovaném objektu, souvisejí s trestným činem, jsou pevným bodem, z něhož vychází poznávací proces.
2. **Srovnávací materiál** – je nositelem informace o ztotožňovaném objektu. Nesouvisí přímo s trestným činem, nýbrž s procesem jeho vyšetřování a získávání důkazních materiálů.

Primárním cílem kriminalistické identifikace je individualizace objektu. Při kriminalistické identifikaci se ne vždy podaří dospět k jednoznačnému závěru o totožnosti osoby, což může nastat proto, že zajištěné stopy jsou nekvalitní a neobsahují dostatečný počet znaků, nebo proto, že ztotožňovaný objekt se v době spáchání trestného činu podstatně změnil. Znalec v takovémto případě zkoumání uzavře konstatováním, že prověřovaný objekt se sice shoduje v některých znacích se zjišťovaným objektem, ale pro nedostatek markantů nelze vyslovit závěr o identitě podezřelé osoby. Takové zkoumání se nazývá **nedovršená kriminalistická**

³⁴ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 114.

identifikace. V opačném případě, kdy se znalci podaří dospět k jednoznačnému závěru o totožnosti osoby, podle požadovaného počtu markantů, se toto zkoumání nazývá jako **dovršená kriminalistická identifikace**³⁵.

5.1 Identifikační hodnota daktyloskopické stopy

Identifikační hodnota daktyloskopické stopy spočívá v tom, že na základě jejího kriminalisticko-daktyloskopického obsahu umožňuje ztotožnit osobu tím nejvyšším možným identifikačním stupněm – individuální identifikací. Vychází se při tom z daktyloskopických zákonitostí vědeckého základu kriminalistické daktyloskopie. Otisky prstů mají zásadní význam pro individuální identifikaci osob a to i v případě jednovaječných dvojčat. V některých případech jednovaječných dvojčat může být otisk podobný, ale často rozdílný už v základním vzoru³⁶.

Identifikační hodnota kriminalistických daktyloskopických stop a jiných objektů, je založena nejen na zákonitostech daktyloskopie, ale také na upotřebitelnosti těchto objektů resp. markantů, které obsahují. Kriminalistická daktyloskopie uvádí tři možnosti upotřebitelnosti těchto objektů z hlediska počtu identifikačních markantů, které jsou v něm obsaženy a to:

- a) upotřebitelný,
- b) částečně upotřebitelný,
- c) neupotřebitelný³⁷.

Objekt upotřebitelný: ve svém obrazu skrývá 10 a více identifikačních markantů, na základě kterých lze provést individuální identifikaci osoby. Lze tedy prokázat jednoznačnou shodu mezi osobou, která kriminalistickou stopu nebo jiný daktyloskopický materiál vytvořila a zkoumaným srovnávacím materiálem.

Takovýto materiál (zpravidla kriminalistická stopa), obsahuje v sobě i další důležitou hodnotu a to hodnotu procesní. Po dozkoumání expertem nebo znalcem v oboru daktyloskopie se stává přímým důkazem o tom, která konkrétní osoba daktyloskopický materiál vytvořila.

³⁵ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s.117.

³⁶ ŠIMOVČEK, I. *Kriminalistika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, s. 93

³⁷ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl.vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 141.

Objekt částečně upotřebitelný: v sobě ukrývá 7-9 markantů. U takového objektu kriminalistický expert nebo znalec nemůže zkoumáním dovršit individuální identifikaci, tedy jednoznačně prokázat, která konkrétní osoba tento objekt vytvořila. Avšak může svým zkoumáním podstatně snížit okruh osob, který zkoumaný objekt mohl vytvořit. Jedná se pak o dosažení tzv. „nedovršené“ kriminalistické identifikace a stopa se nemůže stát přímým důkazem³⁸.

Takový objekt v sobě skrývá pro práci policie další důležitou hodnotu a to hodnotu taktickou, která přináší indicie o tom, kdo mohl stopu vytvořit a může tak přispět k objasnění případu.

Objekt neupotřebitelný ve svém obrazu obsahuje méně jak 7 markantů a jejich význam je omezeně taktický. Užívané označení „neupotřebitelný objekt“ je nepřesné, protože i takové stopy dovolují, alespoň v některých případech, posoudit, kterou částí pokožky byly vytvořeny, zjistit vzhled základního daktyloskopického obrazce apod. Uvedené počty daktyloskopických markantů jsou pouze orientační.

V České republice, požadovaný počet markantů nemá oporu v zákoně, ale je vymezen pouze v ZP PP č. 100/2001³⁹, protože se jedná o stanovisko kriminalistiky jako vědecké disciplíny, které bylo převzato a bere se jako axiom. Soudy jsou vázány vědeckým poznáním, které daktyloskopie přináší.

Požadovaný počet markantů pro konstatování individuální identifikace se v jednotlivých zemích liší.⁴⁰

³⁸ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 100-101.

³⁹ Česko. Sbírnka interních aktů řízení policejního prezidia České republiky: Část I. In: Sbírnka. Praha, 2001, roč. 2001, částka 122, s. 88-89.

⁴⁰ STRAUS, J. *Kriminalistická technika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 47-48.

Stát	Minimální počet markantů	poznámka
Itálie	17	Založeno na výpočtu Balthazarda (1911), požadováno soudy od roku 1954
Anglie	16	
Německo a Švýcarsko	8-12	Založeno na výpočtu E. Locarda (1912)
Belgie, Francie, Izrael	12	Založeno na výpočtu E. Locarda (1912)
ČR	10	tvz. upotřebitelná daktyloskopická stopa
Rusko	7	
USA	?	Není stanoven počet markantů, závisí na individuálním posouzení experta, je doporučováno 8-16 markantů

Tabulka 1-Požadovaný počet markantů v jednotlivých zemích

5.2 Kriminalistická daktyloskopická expertíza

Kriminalistická expertíza obecně, je samostatná metoda kriminalistické praktické činnosti, která spočívá v provedení systémů úkonů a operací směřujících k odhalení, zajištění a objasnění kriminalisticky relevantních skutečností pro účely dokazování v trestním řízení, za použití vysoce odborných znalostí a specifických metod práce z různých oblastí vědy, techniky, umění a řemesel. K vydělení podstatných kriminalisticky relevantních informací, včetně jejich zviditelnění a zpřístupnění adresátům, tj. OČTR, slouží specifická kriminalistická metoda – **kriminalistická daktyloskopická expertíza**⁴¹.

Kriminalistická daktyloskopická expertíza je založena na daktyloskopické identifikaci, kterou lze charakterizovat jako poznávací metodu, kterou se určuje vztah mezi stopou a objektem, který stopu mohl vytvořit s cílem individualizovat objekt, který stopu skutečně vytvořil⁴².

Lze jí rozdělit do třech kroků:

Krok první je vyhodnocení objektů zkoumání a rozhodnutí o jejich vhodnosti k provedení kriminalistické daktyloskopické identifikace. V této fázi se vyhledávají charakteristické znaky a kresby papírných linií, za které je považována jakákoliv změna kresby papírných linií mající identifikační hodnotu a odlišují se od ostatních.

⁴¹ NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty*. Vyd. 1. Praha: Eurounion, 2004, s. 143. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk).

⁴² PJEŠČAK, J. a kol. *Základy kriminalistiky*. Praha: Naše Vojsko, 1976.

Druhý krok identifikačního procesu zkoumání spočívá ve vyhledávání vzájemně shodných skupin charakteristických znaků. Porovnávání daktyloskopických stop a porovnávání jednotlivých daktyloskopických marketů ve stopě a srovnávacím materiálu se v kriminalistické expertizní praxi provádí na daktyloskopickém komparátoru.

Třetí krok - po provedené komparaci se stanovují výsledky zkoumání. V této etapě se vyhodnocuje výsledek komparace a stanoví se, zda se jedná o individuální shodu, částečnou identifikaci, nebo neshodu. Při stanovování individuální identifikace nesmí mezi objekty existovat nevysvětlitelné rozdíly⁴³.

Kriminalisticko-daktyloskopickou expertízu vymezuje ZP PP č. 100/2001 v hlavě XI., čl. 161. Tou se pro potřeby objasňování trestní věci zjišťuje, na podkladě zvláštností tvarů otisků papilárních linií na prstech, dlaních a chodidlech, shoda dvou a více otisků, k čemuž se využívají a rozvíjejí poznatky obecné dermatologie.

Expertem je chápán pracovník náležité kvalifikace a specializace z oboru kriminalistiky, mající oprávnění k expertizní činnosti a působící na Kriminalistickém ústavu P ČR v Praze nebo na některém z oborů kriminalisté techniky a expertízy správ krajů. Expert se stává znalcem, jakmile je předvolán, aby před OČTŘ a po složení znaleckého slibu, vypovídal jako znalec⁴⁴.

Znalecká činnost je upravena v obecné rovině zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, a jeho prováděcí vyhláškou č. 37/1967 Sb.; pro účely trestního řízení představuje speciální právní úpravu oddíl třetí hlavy páté trestního řádu.

Trestní řád upravuje několik formálních způsobů, kterými lze znalecký důkaz podat: znalecký posudek, odborné vyjádření a potvrzení. **Znalecký posudek** je zvláštním druhem důkazu v trestním řízení, kdežto **odborné vyjádření a potvrzení** mají hodnotu tzv. listinných důkazů. Ve smyslu § 105 odst. 1 trestního řádu je odborné vyjádření vyžadováno orgány činnými v trestním řízení místo znaleckého posudku, jestliže se jedná o jednoduchý případ a existuje předpoklad, že odborným vyjádřením lze objasnit předmětnou skutečnost bez pochybností; za stejných podmínek je možné spokojit se namísto znaleckého posudku s potvrzením. V ostatních případech, je-li

⁴³ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 91-104.

⁴⁴ STRAUS, J. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 50.

k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení třeba odborných znalostí, přibere orgán činný v trestním řízení usnesením znalce k podání znaleckého posudku⁴⁵.

⁴⁵ Odborná sdělení kriminalistického ústavu: *Znalecký posudek či odborné vyjádření*. Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie ČR, s. 2.

6 Systémy evidence daktyloskopických stop

V Praze od roku 1891 koncipista František Protivenský pokusně snímal otisky prstů vězňů pro studijní účely a od roku 1903 na své náklady pořizoval daktyloskopické otisky a zakládal je do soukromé sbírky, kterou dal v roce 1908 k dispozici k veřejnému použití. Tuto daktyloskopickou sbírku je možné považovat za jednu z nejstarších vůbec, protože její základ a založení sahá do roku 1903 a na základě takto získaných zkušeností napsal František Protivenský svoji publikaci „Nauka o daktyloskopii a popisování osob“.

Takřka ve stejné době v roce 1907, založil četnický velitel na Králových Vinohradech Josef Povondra daktyloskopickou sbírku, do které počínaje dubnem roku 1911 zasílaly jednotlivé četnické stanice daktyloskopické karty osob a v roce 1922 obsahovala 25.000 daktyloskopických karet. Daktyloskopické karty byly o velikosti 34 x 21 cm, byly zhotovovány z kvalitního tvrdšího papíru, obsahovaly osobní údaje (nacionále, popis osoby včetně zvláštních znamení, fotografie a podpis osoby), válené otisky všech deseti prstů a obyčejné píchané otisky prstů obou rukou s výjimkou palců. Klasifikační metoda vycházela z tzv. bruselského vzoru vytvořeného kombinací systému Juana Vucetiche a systému Edvarda Richarda Henryho. Karty žen, kvůli snadnějšímu rozlišení, byly v horním rohu patřeny na horním okraji 3 cm širokým fialovým páskem. V zápětí po vzniku samostatného Československa v roce 1918 bylo dosavadní daktyloskopické oddělení poznávacího úřadu pražského policejního ředitelství přetvořeno na Ústřední daktyloskopickou stanici pro Československou republiku⁴⁶.

V roce 1922 bylo zřízeno při poznávacím úřadu pražského policejního ředitelství zvláštní četnické oddělení, které mělo, za účelem zkvalitnění výkonu četnické pátrací služby, podávat znalecké posudky za využití daktyloskopické evidence pražského policejního ředitelství. V čele tohoto oddělení stál štábní kapitán Josef Povondra, jehož sbírka, tehdy čítající na 25.000 daktyloskopických karet, rozšířila daktyloskopickou evidenci pražského policejního ředitelství. Uvedený výnos uvedl v platnost i nařízení vlády „Instrukci pro daktyloskopickou službu četnictva“ která upravovala okruh daktyloskopovaných osob: „S výjimkou osob mladších 18 let byly daktyloskopovány všechny osoby, které byly odsouzeny pro trestné činy svědčící o tom, že jsou zločinci

⁴⁶ STRAUS, J. *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem: (do roku 1939)*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2003, s.97-98.

z povolání, u nichž hledíc k předchozímu životu odsouzeného nebo způsobu provedení činu, dá se souditi, že se oddají řemeslné zločinnosti". Dále se pak jednalo o: "odsouzené tuláky, cikány, osoby žijící z řemeslného provozování smilstva, a jejich příznivci a osoby z území republiky vypovězené a rovněž i osoby, jež užily k průkazu své totožnosti padělaných legitimačních listin"⁴⁷.

Od roku 1926 byly některým četnickým stanicím přidělovány daktyloskopické soupravy a počínaje rokem 1928 se daktyloskopováním zabývaly nově zřízené četnické pátrací stanice. V roce 1928 došlo k osamostatnění četnického oddělení a změně jeho názvu na Ústřední četnické pátrací oddělení. Ústřední daktyloskopická sbírka zůstala nadále u pražského policejního ředitelství, u kterého v roce 1928 vznikla Všeobecná kriminální ústředna, která zajišťovala i v oblasti daktyloskopie mezinárodní policejní spolupráci.

Do ústřední daktyloskopické sbírky ročně přibývalo 10.000 až 12.000 daktyloskopických karet a v roce 1929 sbírka obsahovala 250.200 daktyloskopických karet⁴⁸. Tato sbírka, obsahující otisky všech deseti prstů, která sloužila zejména k identifikaci osob, se nazývá dekadaktyloskopickou.

V roce 1945 byla založená tzv. „nová dekadaktyloskopická sbírka“, která byla odlišná od starých karet svým vzhledem. V roce 1952 vznikla nutnost rozdělit registrační oddíly daktyloskopických karet s obrazci papilárních linií, představující kličky vpravo a kličky vlevo, protože dosavadní sbírka se stávala, vzhledem k velkému počtu karet, nepřehlednou. Základní skupina daktyloskopických karet byla rozšířena na dva tzv., nepravidelné vzory kličkovitého tvaru s deltou vpravo nebo vlevo, čímž se uvedl do života československý deka daktyloskopický klasifikační systém, na kterém se v této době podílel František Vodárek.

Do roku 1994 se postupně vystřídaly čtyři deka daktyloskopické identifikační systémy a pět mono daktyloskopických identifikačních systémů.

Na přelomu 80. a 90. let 20. století začaly přípravy na zpracování daktyloskopických otisků a daktyloskopických stop prostřednictvím výpočetní techniky. Zpočátku se pokusně zaváděl systém **EDOS** (evidence daktyloskopických otisků

⁴⁷ STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 156.

⁴⁸ STRAUS, J. *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem: (do roku 1939)*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2003, s. 100-101.

a stop), který se ovšem nerozvinul do celostátně přijatelného provozu a jeho provoz byl v roce 1989 ukončen. Od roku 1994 je pracoviště daktyloskopie Kriminalistického ústavu vybaveno daktyloskopickým identifikačním systémem **AFIS 2000** (**A**utomated **F**ingerprint **I**dentifikation **S**ystém), který nahradil doposud používaný deka daktyloskopický systém. O jeho zavedení se zejména zasloužil Josef Holubec. Kapacita tohoto systému je 800.000 daktyloskopických karet s otisky deseti prstů. V červenci roku 2000 byl systém AFIS 2000 rozšířen pro potřeby cizinecké a pohraniční policie ke kontrole ilegálních migrantů. Jedná se tzv. Rapid Response System (RRS), který umožňuje útvarům cizinecké a pohraniční policie identifikaci migrantů nepřetržitě bez účasti expertů v oboru daktyloskopie. Díky systému AFIS je u nás ročně ztotožněno asi 3.000 osob, 900 neznámých osob a mrtvol a objasněno asi 1.800 trestných činů, jak uvádí STRAUS⁴⁹.

V srpnu roku 2010 bylo provedeno rozšíření funkčnosti systému AFIS 2000. Byl vyměněn software i hardware, čímž byl uveden v život nový systém nazývaný AFIS BIS. Rozšíření systému znamená možnost využívat jej k práci s daktyloskopickými stopami vytvořenými nejen otisky prstů, ale i otisky dlaní. Efektivnost této změny se však projeví až po rozšíření Ústřední daktyloskopické sbírky o otisky dlaní, které do roku 2010 nebyly vůbec elektronicky zpracovávány. Touto změnou byl odstraněn jeden z hlavních handicapů systému, jelikož je staticky prokázáno, že otisky dlaní tvoří 30% všech zajištěných daktyloskopických stop na místě činu. Tyto stopy byly do srpna roku 2010 porovnávány pouze manuálně s otisky dlaní podezřelých osob z daktyloskopických karet, nikoli elektronicky systémem AFIS.

Do doby, než byl zaveden elektronický systém AFIS, probíhala klasifikace jedné daktyloskopické karty manuálně a trvala kolem půl hodiny a za jeden den byl pracovník schopen zpracovat kolem dvanácti daktyloskopických karet⁵⁰.

S elektronickým systémem AFIS je to mnoho rychlejší a efektivnější. Do tohoto systému se daktyloskopické otisky vkládají skenováním vyhotovených daktyloskopických karet nebo elektronickými snímači přímo z pokožky daktyloskopované osoby. Po zpracování otisků systém automaticky označí jednotlivé markanty a určí základní vzory. Poté předá obraz otisku spolu s vyznačením

⁴⁹ STRAUS, J, VAVERA, F. *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem II.: (od roku 1939 po současnost)*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2005, s 70.

⁵⁰ *Kriminalistická daktyloskopie*. Policie ČR [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/kriminalisticka-daktyloskopie-252919.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>.

jednotlivých markantů a vzorů na obrazovku pracovní stanice ke kontrole kvality. Zde daktyloskop vizuálně zkontroluje kvalitu označení markantů a správnost vyznačených vzorů. Případné chyby manuálně opraví a takto zpracovaný a zkontrolovaný otisk předá do systému k uložení do databáze. To vše trvá, v závislosti na zadaném počtu porovnávacích markantů, průměrně pět minut.

Zavedením tohoto systému do policejní praxe a převedením daktyloskopických evidencí do počítačových databází se eliminovaly chyby při identifikaci osob zaviněné lidským faktorem při manuálním zpracovávání otisků prstů a proces identifikace se objektivizuje a zrychluje.

Daktyloskopické sbírky obsahují daktyloskopické stopy z neobjasněné i objasněné trestné činnosti, daktyloskopické otisky osob, které se v minulosti dopustili úmyslného trestného činu a sejmuté daktyloskopické otisky neznámých osob nebo mrtvol. V případě absence těchto sbírek by pro daktyloskopa bylo takřka nemožné individualizovat objekt v rámci svého zkoumání na celorepublikové úrovni, neboť by neměl k dispozici žádný materiál, se kterým by předmět zkoumání mohl komparovat, vyjma případů, kdy by porovnával daktyloskopickou stopu a daktyloskopickým otiskem vytypované podezřelé osoby, což by vedlo pouze k minimálnímu počtu individualizací objektů.

Vstupem ČR do Evropské Unie dnem 1.5.2004 se ČR oficiálně připojila k systému **Eurodac**. Systém Eurodac vznikl pro účinné použití Dublinské úmluvy z 15. června 1990. Úmluva sjednotila postup členských zemí EU při posuzování žádosti o azyl a definovala základní termíny azylové politiky. Pro tyto účely vzniklo v ČR zcela nové pracoviště EURODAC, které sídlí v kriminalistickém ústavu Praha. Systém Eurodac⁵¹ umožňuje zemím EU identifikovat žadatele o azyl a osoby, které byly zadrženy v souvislosti s nezákonným překročením vnější hranice Unie. Porovnáním otisků prstů mohou země EU stanovit, zda žadatel o azyl nebo cizí státní občan, který se nachází protizákonně na území některé země EU, již předtím nepožádal o azyl v jiné zemi EU nebo, zda žadatel o azyl nevstoupil na území Unie nelegálně.

⁵¹ Systém "EURODAC". In: Evropa: Přehled právních předpisů [online]. 11.8.2010 [cit. 2012-11-16]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_migration/l33081_cs.htm.

Eurodac se skládá z ústřední jednotky v rámci Komise, vybavené počítačovou ústřední databází pro porovnávání otisků prstů, a ze systému pro elektronický přenos dat mezi zeměmi EU a databází.

Systém Eurodac je postaven na podobném principu jako systém AFIS s rozdílem toků, kam jsou data zasílána a ukládána a jeho účelem je rychlejší a přesnější způsob předávání informací o totožnosti určitých osob za účelem nalezení státu příslušného k posouzení žádosti o azyl podané v některém z členských států.⁵²

Okruh osob, kterým jsou otisky snímány pro účely systému Eurodac:

1. **Žadatelé o azyl:** u všech žadatelů o azyl starších 14 let se snímají otisky všech deseti prstů. Neodkladně se takto získané otisky datovým tokem pošlou do centrální databáze, kde dojde k automatickému porovnání s otisky zde uložených osob za účelem individualizování daktyloskopované osoby. Takto získané otisky jsou v evidenci uchovány po dobu 10 let.
2. **Cizinci zadrženi při nelegálním přechodu vnější hranice, pokud nejsou ihned vráceni zpět:** u všech osob starších 14 let, které byly zadrženy příslušnými orgány v souvislosti s nezákonným překročením státní hranice z „třetí“ země, se snímá otisk všech deset prstů. Neodkladně se otisky zašlou do centrální evidence, kde jsou uchovány po dobu 4 let. U těchto otisků není prováděna komparace s údaji v této kategorii osob již nashromážděných či naopak s daty zadržovaných cizinců zařazenými do databáze v budoucnu. Data jsou vkládána do evidence výhradně pro účely případného budoucího porovnání s údaji o žadateli o azyl následně zaslanými do centra.
3. **Cizinci nezákonně se nacházející na území členského státu:** u těchto osob není povinnost snímat otisky prstů a vkládat data o těchto osobách do centrální evidence. Je zde pouze možnost zjišťovat, zda-li osoba nepožádala v jiném státě o azyl. V případě sejmutí otisků se tyto zašlou do centrální evidence, kde jsou porovnávány pouze s otisky žadatelů o azyl. Údaje se okamžitě po porovnání vymazávají.

⁵² STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, s. 248.

7 Daktyloskopie v trestně právní praxi

Snad nejzákladnější právní normou, jak pro využití daktyloskopie, tak i v obecné rovině kriminalistických metod, je zákon č. 141/1961 Sb. o trestní řízení soudním (trestní řád), který pro trestně právní praxi umožňuje orgánům činným v trestním řízení (OČTŘ) provádět ohledání a další úkony umožňující vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop, které lze využít v trestním řízení jako důkazní materiál.

Toto oprávnění resp. povinnost dává policejnímu orgánu ust. § 158 odst. 1 trestního řádu, kterým je upravován postup před zahájením trestního stíhání: „*policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k přecházení trestné činnosti*“.⁵³

§ 158 odst. 3 trestního řádu dále stanovuje: „*k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci tohoto je oprávněn*“⁵⁴, kromě jiného:

podle písm. b) tohoto odstavce: *vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky*“,

podle písm. c) tohoto odstavce: *obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály*“,

podle písm. d) tohoto odstavce: *provádět ohledání místa činu*“.⁵⁵

Ohledání místa činu pak upravuje ust. § 113 odst. 1 tohoto zákona, který říká, že: „*ohledání se koná, mají-li být přímým pozorováním objasněny skutečnosti důležité pro trestní řízení*“.⁵⁶

⁵³ Česko. Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád). In: Sbirka zákonů. Česká republika, 1961, částka 66, s. 548.

⁵⁴ Česko. Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád). In: Sbirka zákonů. Česká republika, 1961, částka 66, s. 548.

⁵⁵ Česko. Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád). In: Sbirka zákonů. Česká republika, 1961, částka 66, s. 548.

⁵⁶ Česko. Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád). In: Sbirka zákonů. Česká republika, 1961, částka 66, s. 532.

Obdobou této právní normy na úrovni odhalování a šetření přestupků policejní orgán disponuje oprávněním dle zákona č. 273/2008 Sb. o policii České republiky, které je zakotveno v ust. § 67 odst. 2, které říká, že: „*policista je dále oprávněn provádět ohledání místa přestupku, ohledání věci mající vztah ke spáchanému přestupku a v souvislosti s tím zjišťovat a zajišťovat stopy*“.⁵⁷

Aby bylo možné takto získané daktyloskopické stopy dále využít ke kriminalistické daktyloskopické identifikaci, je zapotřebí, aby policejní orgán měl oprávnění snímat otisky osobám důležitým pro trestní řízení nebo pro objasnění věci, a tyto otisky se stopami z místa činu porovnat.

K tomuto účelu je zakotveno v ust. §114 odst. trestního řádu, že: „*je-li k důkazu třeba zjistit totožnost osoby, která se zdržovala na místě činu, je osoba, o kterou jde, povinna strpět úkony potřebné pro takové zjištění*“.⁵⁸

Touto otázkou se zabýval i Vrchní soud v Praze, který k povinnosti strpět daktyloskopování zaujal judikaturní stanovisko v podobě Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15.10.1996 sp. zn. 7 To 49/96, jehož náleží říká, že: „*povinnost svědka strpět sejmutí svých daktyloskopických otisků příslušníkem Policie České republiky není výslovně v trestním řádu stanovena. Jestliže však má být tímto postupem zjištěna totožnost osoby, která se zdržovala na místě činu, lze od svědka vyžadovat, aby strpěl sejmutí otisků prstů na základě ustanovení § 114 odst. 3 tr. ř., a to i s upozorněním na následky nevyhovění (§ 114 odst. 4, § 66 tr. ř.). Přitom za zjišťování totožnosti osoby ve smyslu uvedeného ustanovení je nutno považovat každé objasňování směřující k identifikaci osob, které se zdržovaly na místě činu tedy i určování, komu patří otisky prstů na tomto místě nalezené. Povinnost strpět úkony potřebné pro takové zjištění se proto může týkat i osob, jejichž totožnost je již známá.*“⁵⁹

Další právní úpravy řešící daktyloskopování jsou zakotveny v § 63 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, který říká, že: „*pokud nelze totožnost předvedené osoby zjistit na základě sdělených údajů ani v dostupných evidencích, je policista oprávněn získat informace potřebné k jejímu ztotožnění snímáním daktyloskopických*

⁵⁷ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, XVI, 442 s. Beckovy texty zákonů s komentářem. s. 30.

⁵⁸ Česko. *Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád)*. In: Sbirka zákonů. Česká republika, 1961, částka 66, s. 532.

⁵⁹ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 10. 1996 sp. zn. 7 To 49/96.

otisků“⁶⁰. V ust. § 65 téhož zákona, o získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace, je vymezeno, že: „*policie může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u*

a) osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu,

b) osoby ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu,

c) osoby, již bylo uloženo ochranné léčení, nebo

d) osoby nalezené, po níž bylo vyhlášeno pátrání a která nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu,

snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“.⁶¹

Zmínka o daktyloskopování je i v zákoně České národní rady č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční strážci České republiky, v jehož ust. § 11 je uvedeno, že: „*příslušník je oprávněn provést u osoby ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody osobní prohlídku a prohlídku jejich věcí, prohlídku těla, snímání daktyloskopických otisků a pořizování obrazových záznamů, popřípadě nařídít, aby se tato osoba podrobila lékařské prohlídce“.⁶²*

Bez shora uvedených právních by nebylo možné provádět daktyloskopování osob za účelem provedení identifikace, neboť by tomuto bránila ústavní norma a to z.č. 2/1993 Sb. - Listina základních práv a svobod, jejíž článek 2 odst. 3 říká, že „*každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá*“.⁶³

Ve výše zmíněných normách se však neřeší bližší okolnosti daktyloskopování. Toto je zakotveno v interních normách Policie ČR, které samotné daktyloskopování upravují. Takovýmto stěžejním předpisem je ZP PP č. 100/2001 ze dne 7. prosince 2001 ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky. Hlava XI (čl. 161-179) se

⁶⁰ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, XVI, 442 s. Beckovy texty zákonů s komentářem. s. 27.

⁶¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, XVI, 442 s. Beckovy texty zákonů s komentářem. s. 28.

⁶² Česko. *Zákon České národní rady č. 555/1992: o vězeňské službě a justiční strážci České republiky*. In: Sbírká zákonů. Česká republika, 1992, roč. 1992, částka 112, s. 3298.

⁶³ Česko. *Zákon č. 2/1993 Sb.: Listina základních práv a svobod*. In: Sbírká zákonů. Česká republika, 1993, roč. 1993, částka 1, s. 17.

zabývá daktyloskopickou expertizou. V tomto pokynu nalezneme články týkající se objektů a druhů zkoumání, zajišťování daktyloskopických stop či informace o členění daktyloskopických sbírek a jejich využití.

Dalším, neméně významným interním předpisem je ZP PP č. 30/2005 ze dne 14. března 2005, kterým se upravuje provozování informačních systémů AFIS 2000, C-AFIS a některé podmínky provozování daktyloskopických sbírek. Tento závazný pokyn byl vydán k zajištění jednotného postupu při provozování systémů a daktyloskopických sbírek.

V poslední řadě je třeba zmínit i zákon č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících, jehož účelem je zajištění řádného výkonu znalecké a tlumočnické činnosti v řízení před orgány veřejné moci, jakož i znalecké a tlumočnické činnosti prováděné v souvislosti s právními úkony fyzických nebo právnických osob, jakož i ust. §§ 105 až 111 zákona číslo 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád), kterými je upraveno přibrání znalce.

8 Kazuistika

Obsahem této kapitoly bude přiblížení konkrétních případů, které byly řešeny policejním orgánem při Územním odboru Policie ČR v Jindřichově Hradci, u kterých během ohledání místa činu byly zajištěny daktyloskopické stopy. Jedná se o případy, kdy expertizní zkoumáním v oboru kriminalistické daktyloskopie přineslo rozdílné výsledky, na které pak policejní orgán musel adekvátně reagovat při dalším postupu v rámci trestního řízení.

8.1 Případ první

Dne 30.7.2012 v 10.00 hod. oznámila na Obvodní oddělení Policie ČR v Suchdole nad Lužnicí D.W., že se někdo vloupal do restaurace v obci Cep a z této odcizil různé věci. Provedeným šetřením na místě činu a ohledání místa činu bylo zjištěno, že v době od 22.15 hod. dne 29.7.2012 do 09.55 hod. dne 30.7.2012 se nezjištěný pachatel vloupal vytačením vyklápěcího trojdílného okna do zadní části sálu restauračního zařízení v obci Cep, odkud měl volný přístup do všech prostor napadeného objektu a z místnosti výčepu odcizil LCD televizor zn. Samsung, zesilovač anténního signálu zn. Solid CN 11, krabičku cigaret zn. Start a dále z místnosti kuchyně vedle výčepní místnosti odcizil ze stolu parfém zn. Burberry Brit 100ML a z lednice odcizil 4 ks lahví alkoholu (Vodka Amundsen, Fernet Stock, Spišská Hruškovice, Whisky Tullamore), vše ku škodě oznamovatelky D.W. v celkové výši 10.733,- Kč.

Při prováděném ohledání místa činu byly z vnitřní strany rámu okna, kterým pachatel vnikl do objektu, kriminalistickým technikem zviditelněny za pomoci argenterátu daktyloskopické stopy, které byly zajištěny na černou daktyloskopickou fólii a označeny pořadovými čísly 2 a 3. Stopy byly posléze zaslány k odborné expertíze na pracoviště OKTE při KŘP Jihočeského kraje v Českých Budějovicích.

Policejní orgán vyžádal provedení odborného expertizního zkoumání z oboru daktyloskopie dle ustanovení § 105 odst. 1 tr. řádu, kterým byl expert žádán o vypracování odborného vyjádření, které mělo zodpovědět na tyto otázky:

1. zda zajištěné daktyloskopické stopy jsou způsobilé k expertiznímu zkoumání,
2. zda lze z těchto stop provést individuální identifikaci,
3. zda zajištěné daktyloskopické stopy jsou totožné s kontrolními otisky domácích osob (dále jen „KODO“),

4. zda tyto stopy jsou shodné s otisky prstů a dlaní vytypované podezřelé osoby,

5. v případě negativních výsledků porovnat tyto stopy s centrálním registrem systému AFIS BIS.

Jako možný pachatel byl vytipován, dle místní a osobní znalosti M. L., jehož otisky již byly z minulosti vedeny ve daktyloskopických sbírkách. Expert po prozkoumání stopy č. 2 a č. 3 dospěl svým zkoumáním dne 21.8.2012 k závěru, že tyto stopy vykazují dostatečný počet znaků potřebných k individuální identifikace, tedy jsou pro další porovnání využitelné. Dále tento expert provedl porovnání stopy č. 2 a č. 3 s otisky prstů a dlaní vytypované podezřelé osoby M. J., avšak shodnost zjištěna nebyla.

Vzhledem ke skutečnosti, že daktyloskopické stopy č. 2. a č. 3 nebyly shodné s otisky podezřelého, a jak z dalšího zkoumání vyplynulo, tak ani s „KODO“, byly tyto stopy následně porovnány v centrální databázi otisků prstů a dlaní známých pachatelů v systému AFIS BIS, ale ani zde shodnost zjištěna nebyla. Proto byly tyto stopy uloženy do systému AFIS BIS do sbírky stop s dosud neobjasněných trestných činů u OKTE České Budějovice pod číslem D-115662/2012.⁶⁴

Provedeným šetřením byly policejním orgánem vytypovány další podezřelé osoby, které se v době spáchání skutku měly pohybovat v okolí činu. Jednalo se o osoby T. H., M. J., J. V. a M. V. Tyto osoby byly vyslechnuty, avšak žádný z těchto podezřelých se k vloupání nedoznal. Při podání vysvětlení byly těmto osobám sejmuty kontrolní otisky prstů rukou a dlaní a tyto otisky byly opětovně zaslány na OKTE Č. Budějovice k provedení odborného vyjádření z oboru daktyloskopie. Znalec byl žádán o dodatečné porovnání daktyloskopických stop č. 2 a č. 3, vedených ve sbírce stop z dosud neobjasněných trestných činů pod číslem D-115662/2012, s otisky prstů a dlaní shora uvedených vytypovaných podezřelých osob.

Vzhledem k tomu, že v zákonem stanovené lhůtě nebyly zjištěny skutečnosti, které by opravňovaly zahájit trestní stíhání konkrétní osoby, byla věc dne 11.9.2012 usnesením odložena.

Dne 8.11.2012 expert z oborou daktyloskopie provedl porovnání stop č. 2 a č. 3 s otisky prstů výše uvedených vytypovaných podezřelých osob a zjistil, že markanty odražené v daktyloskopické stopě č. 2 odpovídají markantům odraženým v otiscích

⁶⁴ Příloha I. – odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD-2066-1/2012 ze dne 21.8.2012.

prostředníku a prsteníku levé ruky, které byly odebrány a uloženy v systému AFIS BIS na kartě podezřelého J. V. Dále zjistil, že markanty zobrazené v daktyloskopické stopě č. 3 odpovídají markantům odraženým v otiscích prostředníku, prsteníku a malíku levé ruky podezřelé osoby J. V. Tedy závěr tohoto expertizního zkoumání je, že se podařilo individuálně identifikovat, podle stopy č. 2 a č. 3 z místa činu, osobu pachatele J. V.⁶⁵

Podezřelý J. V. byl opětovně vyzván k podání vysvětlení, při kterém se, po předložení výsledku expertizního zkoumání z oboru daktyloskopie, k vloupání do restauračního zařízení doznal a bylo proti němu zahájeno trestní stíhání.

Tento případ se podařilo objasnit právě na základě vyhledaných a zajištěných daktyloskopických stop a provedením expertizních zkoumání v oboru daktyloskopie, kdy se expertovi podařilo ztotožnit vytypovanou podezřelou osobu, resp. ztotožnit jeho otisky prstů a dlaní se zajištěnými stopy z místa činu. Právě u tohoto trestného činu sehrála kriminalistická daktyloskopie zásadní roli při získávání důkazného materiálu ke konkrétní osobě.

8.2 Případ druhý

Dne 26.8.2012 ve 20:51 hodin osobně oznámil na Obvodní oddělení Třeboň J. K., že mu neznámý pachatel, v přesně nezjištěné době od 12:00 hod. do 13:39 hod. dne 26.8.2012 v Třeboni na parkovišti v Jiráskově ulici u lázní Berta, poškodil zámek u levých předních dveří u vozidla Škoda Octavia, poté vnikl do vozidla a ze zavazadlového prostoru vozidla odcizil pánskou koženou kabelu, ve které byla uložena finanční hotovost ve výši 5.000,- Kč, dále pouzdro na doklady s osobními doklady a platební kartu VISA, za pomoci které následně dne 26.8.2012 v 13.38 hod. provedl v Lišově v ulici 5. května, z bankomatu České spořitelny, neoprávněný výběr finanční hotovosti ve výši 10.000,- Kč.

Na místě činu bylo provedeno ohledání vozidla, při kterém byla ze spodní hrany dveří zavazadlového prostoru napadeného vozidla, pomocí argenterátu policistou obvodního oddělení, zviditelněna a na černou daktyloskopickou fólii zajištěna daktyloskopická stopa č.1, a z lišty osvětlení registrační značky zadní části vozidla stejným způsobem zviditelněna a zajištěna daktyloskopická stopa č. 1 a č 2.

⁶⁵ Příloha II. – odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD-2066-2-2012 ze dne 8.11.2012.

Policejním orgánem bylo vyžádáno odborné vyjádření z oboru daktyloskopie, jehož přílohou byly „KODO“ majitele vozidla.

Expert z oboru daktyloskopie dospěl k závěru, že obě zajištěné stopy vykazují dostatečný počet znaků vhodných k provedení odborného zkoumání. Vzhledem k tomu provedl porovnání zajištěných stop č. 1 a č. 2 s „KODO“, ale shoda zjištěna nebyla. Dále byla policejním orgánem byla vytypována podezřelá osoba D. R., u které již srovnávací materiál byl založen v systému AFIS BIS.

Kriminalistický expert provedl porovnání obou zajištěných stop s kartou vytypované osoby, avšak ani zde se nepodařilo prokázat jejich vzájemnou shodnost. Vzhledem k tomu byly stopy č. 1 a č. 2 založeny do systému AFIS BIS do sbírky dosud neobjasněných trestných činů.⁶⁶

V tomto případě expertizní zkoumání nepřineslo žádné poznatky k osobě pachatele. Proto v daném případě byly pro budoucí možné využití zajištěné daktyloskopické stopy z místa činu vloženy do elektronického systému AFIS BIS k dalšímu využití.

8.3 Případ třetí

Dne 2.5.2012 v 15:30 hodin telefonicky oznámil na OO PČR v Třeboni V. H. z obce Ponědraž, že v přesně nezjištěné době od 07:30 hodin dne 22.4.2012 do 15:20 hodin dne 2.5.2012 neznámý pachatel nezjištěným způsobem překonal dřevěné oplocení pozemku rekreační chalupy. Vnikl do oploceného objektu, přešel k dřevěné přístavbě chalupy a utrl kovovou petlici dveří této přístavby. Zde následně odcizil elektrickou řetězovou pilu v hodnotě 3.800,-Kč. Poté nezjištěným předmětem poškodil a vypáčil vstupní dvoukřídlé plastové dveře vedoucí do obytné části chalupy, přičemž poškodil stojící hliněný květináč, vnikl dovnitř, kde prohledal tři místnosti, ze kterých postupně odcizil zde uložené věci jako keramiku, části nábytku, elektroniku a starožitné věci, čímž způsobil celkovou škodu ve výši 53.090,-Kč.

Na místě činu bylo provedeno ohledání místa činu, při kterém bylo pomocí argentorátu zviditelněno, a na černou daktyloskopickou fólii zajištěno, celkem šest daktyloskopických stop, které byly postupně označeny čísly 1-6. Daktyloskopické stopy pod č. 1 a č. 2 byly zajištěny z vnější strany rámu ochranné sítě vstupních dveří, stopa

⁶⁶ Příloha III – odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD 2441-1/2012 ze dne 30.10.2012.

č. 3 byla zajištěna z vnitřní strany rámu ochranné sítě vstupních dveří. Stopy č. 4, 5 byly zajištěny z levé vnější strany rámu okenní sítě, stopa č. 6 byla zajištěna z pravé vnější strany rámu okenní sítě.

Policejním orgánem bylo vyžádáno odborné vyjádření z oboru daktyloskopie, jehož přílohou byly i „KODO“ poškozeného V.H., jehož otisky prstů rukou nebo dlaní by se mohly, v souvislosti s oprávněným užíváním nemovitosti, v místech zajištění daktyloskopických stop vyskytovat. Provedeným zkoumáním expert z oboru daktyloskopie dospěl k závěru, že zajištěné daktyloskopické stopy č. 2, 3, 6 nevykazují dostatečný počet markantů a k identifikaci jsou nezpůsobilé. Stopy č. 1, 4, 5 vykazovaly dostatečný počet znaků, tedy jsou vhodné k provedení identifikačního zkoumání. Využitelné daktyloskopické stopy č. 1, 4, 5 byly expertem porovnány s „KODO“ a byla zjištěna shoda mezi otiskem palce pravé ruky domácí osoby se stopou č. 1. Daktyloskopická stopa č. 4 byla identifikačním zkoumáním ztotožněna s otiskem palce levé ruky domácí osoby. Proto tyto stopy byly z dalšího zkoumání vyloučeny.

Šetřením policejního orgánu obvodního oddělení byla vytypována podezřelá osoba J.K., jejíž otisky jsou již uloženy v systému AFIS BIS. Kriminalistický expert v tomto případě provedl porovnání stopy č. 5 z místa činu s otisky prstů z karty podezřelého, tedy se sbírkou AFIS BIS.

Identifikačním zkoumáním se však nepodařilo ztotožnit daktyloskopickou stopu č. 5 z místa činu s podezřelou osobou. Proto byla tato stopa vložena do elektronického systému AFIS BIS. Ani prověřením v tomto systému nebyla vytypována ani zjištěna osoba, která na místě činu zanechala otisk prstu. V každém případě tato stopa zůstane v policejní evidenci pro další její využití.⁶⁷

K tomuto případu lze uvést, že ne vždy se podaří individuálně ztotožnit osobu, která na místě činu daktyloskopické otisky zanechala. Výsledky expertizního zkoumání jsou důležité nejen pro policejní orgán a pro jeho další postup, ale také v tomto případě pro evidenční systém AFIS BIS. Pokud daktyloskopický expert dojde k závěru, že stopy z místa činu jsou domácích osob, dále se jimi už nezabývá a do evidencí se neukládají. Co se týká ztotožnění mezi stopou a založenou kartou podezřelé osoby, může dojít až k provedení individuální identifikace, tedy ztotožnění osoby z kriminalistické stopy. Avšak pokud expert zjistí, že daktyloskopická stopa neodpovídá ani „KODO“, ani podezřelým osobám a dokonce se nepodaří provést ztotožnění ani vytypování osoby

⁶⁷ Příloha IV. - odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD 1332-2/2012 ze dne 13.8.2012

v elektronickém identifikačním systému AFIS BIS, pak se taková stopa ukládá do zvláštní evidence v tomto elektronickém systému jako stopa z dosud neobjasněného trestného činu pod konkrétním evidenčním číslem. Taková stopa může být v budoucnu policejními orgány využívána a někdy, i po delším časovém úseku, může dojít k objasnění případu.

9 Komparace výslednosti

Aby bylo možné provést vyhodnocení úspěšnosti daktyloskopie v trestně právní praxi v Jihočeském kraji a míru jejího podílu na objasňenosti, je třeba nejprve analyzovat celkový stav kriminality v celé České republice a posléze, dle jednotlivých krajů a OKTE příslušných Krajských ředitelství, provést analýzu výstupů z oboru daktyloskopie a tyto výsledky poté komparovat ve vztahu k celkovému stavu kriminality. Pro analýzu dat bylo zvoleno období posledních třech let po sobě jdoucích tedy roky 2010, 2011, 2012.

Stav kriminality vyjadřuje kvantitativní charakteristiku trestných činů, které byly spáchány na určitém území za určitý časový úsek.⁶⁸

V celé české republice bylo registrováno: v roce 2010 - 313.387 trestných činů, v roce 2011 - 317.177 trestných činů a v roce 2012 - 304.528 trestných činů. Dynamika nápadu trestné činnosti v posledním roce mírně klesala, oproti tomu dynamika objasňenosti v tomto sledovaném období postupně rostla, v každém roce vrůstala vždy okolo jednoho procenta a v roce 2012 dosáhla celková objasňenost 43,80 %. Na objasňenosti se podílejí složky PČR jednotlivých krajských ředitelství různou měrou, mají i rozdílný stav kriminality. Největší podíl na celkovém počtu registrovaných trestných činů má Hlavní město Praha, které registrovalo ve sledovaném období každoročně kolem 74.000 trestných činů a na celkovém počtu registrovaných trestných se tak podílelo necelými 24 %. Nejméně bylo registrováno trestných činů v kraji Vysočina, kde bylo zaregistrováno průměrně kolem 8.500 trestných činů a podílelo se na celkovém počtu kolem 2,8 %. Jihočeský kraj je, s 8.300 průměrně registrovaných trestných činů, ve středu pomyslné tabulky co do počtu těchto trestných činů a podílí se tak v průměru kolem 4,7 % na celkovém počtu těchto trestných činů v celé České republice, jak je uvedeno v tabulce⁶⁹ a v grafu⁷⁰.

Chceme-li provést vyhodnocení výslednosti daktyloskopie znamená to, provést analýzu a syntézu dat, jež jsou evidována jednotlivými OKTE krajských ředitelství a kriminalistickým ústavem Praha. K tomuto je nutné podotknout, že ne každé krajské ředitelství Policie ČR má v rámci své místní působnosti i místně příslušné pracoviště

⁶⁸ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: 2010, s. 10.

⁶⁹ Příloha V.

⁷⁰ Příloha VI, VII.

OKTE. V České republice je samostatně působící Kriminalistický ústav Praha, kam jsou z převážné většiny adresovány žádosti o odborná vyjádření útvarů Policie ČR s celorepublikovou působností jako například útvar pro odhalování organizovaného zločinu apod. Ostatní pracoviště OKTE jsou pak diferencovány takto: **OKTE Praha** – Hlavní město Praha, **OKTE Středočeského kraje** - Středočeský kraj, **OKTE Jihočeského kraje** - Jihočeský kraj, **OKTE Plzeňského kraje** - Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, **OKTE Ústeckého kraje** - Ústecký kraj, **OKTE Hradec Králové** - kraj Liberecký, kraj Královéhradecký, kraj Pardubický, **OKTE Jihomoravského kraje** - kraj Vysočina, kraj Jihomoravský, kraj Zlínský, **OKTE Moravskoslezského kraje** - Olomoucký kraj, kraj Moravskoslezský.

Tato jednotlivá pracoviště vedou evidenci dožádání, jež jim byla adresována dožadujícími útvary Policie ČR, včetně počtů těchto vyřízených žádostí. K těmto údajům je třeba uvést, že pracoviště OKTE evidují pouze počet dožádání z oboru daktyloskopie, nikoliv počet stop, které jim byly v rámci jednotlivých dožádání zaslány. Počty za jednotlivé pracoviště OKTE, s přehledem jim subsumujících krajských ředitelství, jsou zpracovány v tabulce.⁷¹ Tabulka obsahuje počet registrovaných trestných činů za příslušná krajská ředitelství Policie ČR přidružená ke svým místně příslušným pracovištím OKTE a počet objasněných trestných činů s procentuálním vyjádřením objasněnosti. Je jasné, že každý tento celek má odlišný stav kriminality, proto pro posouzení zatíženosti a efektivity byly provedeny průměry ve vztahu ke stavu kriminality a počtu dožádání z oboru daktyloskopie, jak prezentuje graf⁷². Rovněž zde byla i průměrována míra podílu na objasněnosti ve vztahu k celkově objasněným trestným činům⁷³. Tabulka⁷⁴ pak celkově vypovídá i o procentuálním poměru počtu dožádání z oboru daktyloskopie ve vztahu ke všem registrovaným trestným činům a o procentuální míře podílu na objasněnosti. Je zajímavé, že největší podíl dožádání z oboru daktyloskopie, a to 14,45 %, byl adresován OKTE Ústeckého kraje, nejmenší podíl pak má kraj Královéhradecký, a to 2.89 %. Jihočeský kraj je na pomyslném třetím místě, co do poměru dožádání k trestné činnosti a je nad republikovým průměrem, který činí 6.24 %.

⁷¹ Příloha XIV.

⁷² Příloha XV.

⁷³ Příloha XVI.

⁷⁴ Příloha XIV.

Současně s největším poměrem dožádání OKTE Ústeckého kraje zaujímá rovněž první pomyslnou první pozici v podílu daktyloskopie na objasněnosti trestných činů resp. na individualizaci pachatele (ne vždy je díky daktyloskopii zjištěn pachatel, ten může být znám již dříve, ale svým závěrem potvrdí přítomnost toho konkrétního pachatele na místě činu), kdy se svými výsledky – individuální identifikací pachatele, se podílí 5.85 % na objasněnosti daného územního celku. Na posledním pomyslném místě, tedy na osmém, je pak OKTE Jihomoravského kraje, které se podílí na objasněnosti 0,48 %. OKTE Jihočeského kraje si opět udržuje přední pozici na pomyslném třetím místě, co do podílu na individualizaci pachatele k počtu objasněných trestných činů, a podílí se tak 1.51 % na celkové objasněnosti Jihočeského kraje. I tak je však pod republikovým průměrem, který činí 1.62 %.

Z tohoto vyplývá, že s úměrným počtem zajištěných daktyloskopických stop a tedy i s počtem zaslaných žádostí o provedení odborného vyjádření z oboru daktyloskopie, roste i počet individuálních identifikací pachatele.

Při samostatném posuzování výslednosti jednotlivých pracovišť OKTE jsou pak již výsledky rozdílné oproti celkovému podílu na objasněnosti, jak je uvedeno v tabulkách⁷⁵ a přehledových grafech⁷⁶. Nejlépe si stálo OKTE Ústeckého kraje, které ve sledovaném období mělo největší úspěšnost co do individualizovaných počtu pachatelů ve vztahu k počtu dožádání o provedení odborného vyjádření, které postupně od 2010 do 2012 takto individualizovalo 20,60 %, 24,28 % a 16,44 %. Nejméně individualizovaných pachatelů, pomínilo Kriminologický ústav Praha, dosáhlo OKTE Praha, jež ve stejném období individualizovalo postupně 3,62 %, 3,96 % a 4,44 % pachatelů trestných činů. OKTE Jihočeského kraje ve stejném období individualizovalo postupně 14,12 %, 11,51 % a 11,36 % pachatelů trestných činů a je tak na pomyslné třetí příčce v tomto kritériu nad celorepublikovým průměrem, který dosahoval hodnot v rozmezí od 7 % do 9 %.

Oproti tomu jsou odlišné výsledky jednotlivých pracovišť OKTE v počtu a poměru individualizovaných „KODO“. Ačkoliv OKTE Ústeckého kraje dosahovalo nejlepších výsledků co do počtu dožádání a ztotožnění pachatelů trestných činů, u "KODO" jsou již výsledky odlišné. V roce 2010 byla u 42,6 % došlých dožádání zjištěna shoda stop s KODO, v roce 2011 pak 55,57 % a v roce 2012 10,50 %. Nejmenší

⁷⁵ Příloha č. VIII, IX, X, XI, XII, XIII

⁷⁶ Příloha č. XVII, XVIII, XIX, XX, XI, XX.

počet takovýchto shod pak bylo dosaženo u OKTE Praha. Jihočeský kraj je opět v horní polovině pomyslné tabulky u takto zjištěných shod, kdy v roce 2010 bylo zjištěno 35.75 % shod, v roce 2011 - 29,94 % shod a v roce 2012 - 28.19 % shod. V tomto roce dokonce předstihlo i OKTE Ústeckého kraje, které v tomto kritériu bylo na druhém místě.

Závěrečným kritériem pro hodnocení pak bylo množství daktyloskopických stop, které byly uloženy do systému AFIS BIS, které tím pádem byly vhodné k individuální identifikaci a obsahovaly dostatečný počet markantů, avšak nebyla zjištěna shoda s podezřelou osobou.

Největší podíl na uložení stop z dosud neobjasněných případů do systému AFIS BIS mělo opět OKTE Ústeckého kraje, které postupně ve sledovaném období takto zaevidovalo v roce 2010 - 34.77 % stop, v roce 2011 - 66.34 % stop a v roce 2012 - 50,9 % stop.

Nejhůře v tomto kritériu dopadlo OKTE Moravskoslezského kraje, které takto evidovalo do systému AFIS BIS v roce 2010 - 9.44 % stop, v roce 2011 - 7.55 % stop a v roce 2012 - 7.43 % stop, přitom celorepublikový průměr je v průměru kolem 24 %. OKTE Praha, ačkoliv v jiných ukazatelích se drželo na spodních příčkách pomyslné tabulky v počtu uložených stop do systému AFIS BIS, v tomto kritériu dosahovalo téměř průměrných celorepublikových hodnot.

OKTE Jihočeského kraje v roce 2010 zaevidovalo 27,33 %, v roce 2011 - 21.20 % a v roce 2012 - 24.67 % daktyloskopických stop z neobjasněných případů do systému AFIS BIS.

Ze shora uvedeného vyplývá, že s počtem zaslaných dožádání z oboru daktyloskopie a počtem zaslaných daktyloskopických stop na jednotlivá pracoviště OKTE, roste i počet ztotožněných pachatelů trestných činů a tedy podíl i na objasněnosti. Proto nelze klást za vinu těmto jednotlivým pracovištím OKTE horší výslednost co do míry podílu na objasněnosti. Lze konstatovat, že tento problém spočívá spíše na orgánech, které provádějí ohledání místa činu, a které daktyloskopické stopy zjišťují a zajišťují, tedy v policejních orgánech, kteří nedůsledně ohledání místa činu provádí, a to buď z důvodu neznalosti postupů zajišťování daktyloskopických stop, nedostačujícího technického vybavení či z malého časového fondu pro ohledání místa činu z důvodu vyřizování dalších úkonů.

10 Závěr

V této práci bylo dosaženo vytyčených cílů představením kriminalistické metody identifikace osob podle otisků a vtisků papírných linií-daktyloskopie, je zde proveden exkurz do historického vývoje této metody, jsou zde objasněny základní pojmy této problematiky, představeny metody a postupy pro zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop, způsoby daktyloskopování živých lidí i mrtvol, identifikační hodnota daktyloskopické stopy, jejich systém evidence a právní úprava daktyloskopování. Rovněž tyto teoretické poznatky byly prokázány na vybraných kauzách, při jejichž prověřování byly zjištěny a zajištěny policejním orgánem daktyloskopické stopy, které byly předmětem odborného vyjádření z oboru daktyloskopie. Kauzy prezentují rozdílné výsledky závěrů expertizního zkoumání daktyloskopie.

Dále bylo prací dospěno k závěru, že Jihočeský kraj a jemu přidružené OKTE v oblasti daktyloskopie, dosahují nadprůměrných výsledků, oproti ostatním územním celkům a jim přidruženým pracovištím OKTE. I přes takto dosažené výsledky by se mohla daktyloskopie větší měrou podílet na objasněnosti trestných činů individualizací pachatele a to nejen v Jihočeském kraji, ale i v celé České republice.

Bylo prokázáno, že s počtem zaslaných dožádání z oboru daktyloskopie a počtem zaslaných daktyloskopických stop na jednotlivá pracoviště OKTE, roste i počet ztotožněných pachatelů trestných činů a tedy podíl i na objasněnosti. Proto nelze klást za vinu těmto jednotlivým pracovištím OKTE horší výslednost co do míry podílu na objasněnosti, neboť jsou odkázány na množství a kvalitu jim zasláního materiálu ke zkoumání, což sami nemohou ovlivnit. Lze konstatovat, že tento problém spočívá spíše na orgánech, které provádějí ohledání místa činu, a které daktyloskopické stopy zjišťují a zajišťují, tedy v policejních orgánech, kteří nedůsledně ohledání místa činu provádí, a to buď z důvodu neznalosti postupů zajišťování daktyloskopických stop, nedostačujícího technického vybavení či z malého časového fondu pro ohledání místa činu.

Kriminalistická daktyloskopie je jen jednou z možných metod identifikace lidí, ale v policejní praxi patří mezi jednu z nejdůležitějších, protože dokáže individualizovat a ztotožnit osobu. Bohužel stále se lze setkat s nedostatky, kterých se policisté dopouští na místech ohledání, kde mají být zajištěny právě daktyloskopické stopy.

Proto navrhuji přijmout pro policejní praxi, a to ne jenom v Jihočeském kraji, ale i v celé České republice, následující opatření, jež by se vztahovala na policejní orgány provádějící ohledání místa činu a vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop:

1. pravidelné školení a setkávání se specialisty v oboru daktyloskopie,
2. rychlejší předávání nových poznatků v oboru daktyloskopie,
3. vyšší časová dotace na provedení ohledání místa činu,
4. lepší technické vybavení.

Mám za to, že pokud budou tato opatření přijata, lze očekávat, že výsledky při vyhledávání a zajišťování kriminalistických stop budou lepší a podaří se i objasnit více trestných činů.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

- 1 DUŠEK, J. *Metodika pro tvorbu bakalářských prací VŠERS: (platná od 1.10.2012)*. 2. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012, 63 s. ISBN 978-80-87472-34-7.
- 2 HLAVÁČEK, J., PROTIVÍNSKÝ, M. *Praktická kriminalistika*. 1. vyd. Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie České republiky, 2007, 240 s.
- 3 MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, 606 s. ISBN 80-717-9878-9.
- 4 NĚMEC, M. a kolektiv. *Kriminalistická taktika*, Policejní akademie České republiky. 1. vyd. Praha, 1993, 381 s.
- 5 NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty*. Vyd. 1. Praha: Eurounion, 2004, 328 s. ISBN 80-731-7036-1.
- 6 PÁNA, L., SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. 164 s. ISBN 978-80-86708-52-2.
- 7 STRAUS, J., PORADA, V. *Kriminalistická daktyloskopie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005, 285 s. ISBN 80-725-1192-0.
- 8 STRAUS, J. *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem: (do roku 1939)*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2003, 197 s. ISBN 80-864-7718-5.
- 9 STRAUS, J. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 278 s. ISBN 80-868-9840-7.
- 10 STRAUS, J. *Kriminalistická technika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 415 s. ISBN 80-868-9818-0.
- 11 STRAUS, J. *Úvod do kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, 175 s. ISBN 80-864-7382-1.

- 12 STRAUS, J., VAVERA, F. *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem II.: (od roku 1939 po současnost)*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2005, 347 s. ISBN 80-864-7728-2.
- 13 SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010, 174 s. ISBN 978-80-86708-21-8.
- 14 ŠIMOVČEK, I. *Kriminalistika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 405 s. ISBN 978-807-3803-438.
- 15 VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, XVI, 442 s. ISBN 978-807-4001-420.

Internetové zdroje

- 1 Kriminalistická daktyloskopie. *Policie ČR* [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/kriminalisticka-daktyloskopie-252919.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>.
- 2 Systém "EURODAC". In: *Europa: Přehled právních předpisů* [online]. 11.8.2010 [cit. 2012-11-16]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/133081_cs.htm.
- 3 VRTIŠKA, O. *Papilárním liniím na prstech vděčíme za citlivý hmat*. In: [online]. 2009 [cit. 2012-11-12]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/veda-a-technika/veda/papilarnim-liniim-na-prstech-vdecime-za-citlivy-hmat_103053.html.
- 4 HLAVÍN, P. *ORO - nový prostředek pro daktyloskopii*. [online]. 2011 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://krimiinfo.kup.pcr.cz/index.php/daktyloskopie>.

Legislativní dokumenty

1. Česko. *Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád)*. In: Sbírká zákonů. Česká republika, 1961, částka 66, 575 s.
2. Česko. *Zákon č. 2/1993 Sb.: Listina základních práv a svobod*. In: Sbírká zákonů. Česká republika, 1993, roč. 1993, částka 1, 23 s.

3. Česko. *Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky*. In: Sbíрка zákonů. Česká republika, 2008, částka 91, 4115 s.
4. Česko. *Zákon č. 36/1967 Sb.: o znalcích a tlumočnicích*. In: Sbíрка zákonů. Česká republika, 1967, roč. 1967, částka 14, 134 s.
5. Česko. *Zákon České národní rady č. 555/1992: o vězeňské službě a justiční strážní České republiky*. In: Sbíрка zákonů. Česká republika, 1992, roč. 1992, částka 112, s. 3297-3302.

Ostatní zdroje:

1. Česko. Odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD 1332-2/2012 ze dne 13.8.2012.
2. Česko. Odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD 2441-1/2012 ze dne 30.10.2012.
3. Česko. Odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD-2066-1/2012 ze dne 21.8.2012.
4. Česko. Odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD-2066-2/2012 ze dne 8.11.2012.
5. Česko. Sbíрка interních aktů řízení policejního prezidia České republiky: Část I. In: Sbíрка. Praha, 2001, roč. 2001, částka 122.
6. Česko. Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 10. 1996 sp. zn. 7 To 49/96.
7. DLOUHÝ, M., *Osobnosti světové kriminalistiky*, Kriminalistický sborník. Praha 1994, roč. XXXVII, č. 6, 267 s.
8. Ministerstvo financí USA. Úřad všeobecného výcviku oddělení technik pro nasazování zákona. Federální úřad vyšetřování, 1990.
9. NĚMEC, B. *Dějiny daktyloskopie*. Kriminalistický sborník. Praha: 1958, roč. II, č. 10, s 463-473.
10. Odborná sdělení kriminalistického ústavu: *Znalecký posudek či odborné vyjádření*. Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie ČR, 1998, XXVI, 4/1998. ISSN 1210-650X. 24 s.

11. PJEŠČAK, J. a kol. *Základy kriminalistiky*. Praha: Naše Vojsko, 1976.
12. Statistická data Kriminalistického ústavu Praha.
13. ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta 30/2005, kterým se upravuje provozování informačních systémů AFIS 2000, C-AFIS a některé podmínky provozování daktyloskopických sbírek.
14. ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta č. 100/2001 ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky.

SEZNAM ZKRATEK

KODO – kontrolní otisky domácích osob

OČTR – orgány činné v trestním řízení

OKTE – oddělení kriminalistických a technických expertíz

ZP PP – závazný pokyn policejní prezidenta

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1- papilární line –dermatoglyfy [dostupné http://krimi-spk.sweb.cz/02_exper/expertiz/02a_dakt/02a_kuze.htm](http://krimi-spk.sweb.cz/02_exper/expertiz/02a_dakt/02a_kuze.htm).

Obrázek 2 - základní znaky obrazců papilárních linií dostupné http://krimi-spk.sweb.cz/02_exper/expertiz/02a_dakt/02a_kuze.htm.

Obrázek 3- klasifikace daktyloskopických stop - vlastní zdroj.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1- požadovaný počet markantů v jednotlivých zemích.

PŘÍLOHY

- I. Odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD-2066-1/2012 ze dne 21.8.2012.
- II. Odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD-2066-2/2012 ze dne 8.11.2012.
- III. Odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD 2441-1/2012 ze dne 30.10.2012.
- IV. Odborné vyjádření OKTE České Budějovice sp. zn. ZD 1332-2/2012 ze dne 13.8.2012.
- V. Celkový přehled registrovaných trestných činů.
- VI. Dynamika trestných činů (registrovaných/objasněných) podle jednotlivých krajů.
- VII. Dynamika objasněnosti podle krajů (%).
- VIII. Počty a druhy dožádání z oboru daktyloskopie rok 2010.
- IX. Výslednost jednotlivých pracovišť OKTE rok 2010.
- X. Počty a druhy dožádání z oboru daktyloskopie rok 2011.
- XI. Výslednost jednotlivých pracovišť OKTE rok 2011.
- XII. Počty a druhy dožádání z oboru daktyloskopie rok 2012.
- XIII. Výslednost jednotlivých pracovišť OKTE rok 2012.
- XIV. Přehled výsledků jednotlivých pracovišť OKTE a jim přidružených KŘP.
- XV. Podíl dožádání z daktyloskopie k celkově registrovaným trestným činům (%).
- XVI. Podíl individualizace pachatele k objasněným trestným činům.
- XVII. Rok 2010 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE.
- XVIII. Rok 2010 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE (%) ve vztahu k počtu dožádání z daktyloskopie.
- XIX. Rok 2011 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE.
- XX. Rok 2011 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE (%) ve vztahu k počtu dožádání z daktyloskopie.
- XXI. Rok 2012 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE.
- XXII. Rok 2012 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE (%) ve vztahu k počtu dožádání z daktyloskopie.

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOČESKÉHO KRAJE
 Odbor kriminalistické techniky a expertíz
 Zkušební laboratoř č. 1604 akreditovaná ČIA
 Lannova 26, České Budějovice

Č.j. KRPC-115662-12/TČ-2012-020322
 ČZD: ZD-2066-1/2012

České Budějovice 21. srpna 2012

Počet listů: 1
 Přílohy: 0

Krajské ředitelství policie Jč. kraje
Obvodní oddělení
Suchdol nad Lužnicí

ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

ve smyslu ust. § 105 odst. 1 trestního řádu

z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

(v souladu s článkem 5.10 normy ČSN EN ISO/IEC 17025: 2005 a dokumentem ILAC-G19: 2002 Směrnice pro forenzní laboratoře)

K č.j. KRPC-115662-12/TČ-2012-020322 ze dne 3.8.2012, na OKTE došlo dne 10.8.2012

K případu: **VLOUPÁNÍ DO HOSPODY**
 Místo: CEP, ul. , čp. 60 Hospoda
 Spácháno: od 29.7.2012 do 30.7.2012
 Poškozený: D. W. [REDACTED]

Podezřelý: J. [REDACTED]

Ke zkoumání bylo zasláno a předloženo:

Daktyloskopická stopa č.2, místo zajištění: z rámu okna v sále hospody,
 Daktyloskopická stopa č.3, místo zajištění: horní část rámu okna v sále hospody

Zkoumáním má být zjištěno, je požadováno:

- 1) Zda jsou daktyloskopické stopy způsobilé k identifikaci.
- 2) Zda jsou daktyloskopické stopy totožné s otisky prstů a dlaní podezřelé osoby.
- 3) Porovnat daktyloskopické stopy v centrálním registru systému AFIS.

Použité metody zkoumání:

Akreditovaná metoda SOP č. DAK-002 - daktyloskopická komparační analýza otisků

Použitá měřidla a zařízení:

zvětšovací lupa; daktyloskopický komparační přístroj; automatizovaný daktyloskopický identifikační systém AFIS; zdroje světla viditelného

Nález

Daktyloskopické stopy č.2,3 vykazují dostatečný počet charakteristických znaků potřebných ke zkoumání a jsou obě k identifikaci způsobilé. Daktyloskopické stopy č.2,3 byly porovnány s otisky prstů a dlaní podezřelé osoby M. J. , avšak shodnost zjištěna nebyla. Daktyloskopické stopy č.2,3 byly následně porovnány v centrální databázi otisků prstů a dlaní známých pachatelů v systému AFIS, ale ani zde shodnost zjištěna nebyla. Daktyloskopické stopy č.2,3 byly uloženy u zdejšího odboru do sbírky stop z neobjasněných případů pod číslem **D-115662/2012**.

Daktyloskopické stopy z dalších Vámi označených dosud nevyhodnocených případů vedených pod č.j.: KRPC - 115897 / TČ-2012-020116 a KRPC - 115127/TČ-2012-020322 budou rovněž porovnány s otisky prstů a dlaní podezřelé osoby / Milan JELÍNEK, nar.11.5.1967/.

Upozornění:

Výsledky zkoušek se vztahují pouze na zkušební položky (stopy). Odborné vyjádření nesmí být bez písemného souhlasu vedoucího OKTE reprodukováno jinak než jako komplexní a nesmí z něho být nic převzato nebo kopírováno.

Zkoumání provedl a odborné vyjádření zpracoval:

kpt. Ing. Miloslav Stach v.r.
vrchní komisař

mjr. Ing. Bc. Ladislav Zíka v.r.
vedoucí odboru

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOČESKÉHO KRAJE
 Odbor kriminalistické techniky a expertíz
 Zkušební laboratoř č. 1604 akreditovaná ČIA
 Lannova 26, České Budějovice

Č.j. **KRPC-115662-25/TČ-2012-020322**
 ČZD: **ZD-2066-2/2012**

České Budějovice 8. listopadu 2012

Počet listů: 2
 Přílohy: 1 obálka

Policie České republiky
Krajské ředitelství policie Jč. kraje
Obvodní oddělení
Suchdol nad Lužnicí

ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

ve smyslu ust. § 105 odst. 1 trestního řádu
 z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

Odbor kriminalistické techniky a expertiz Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v Českých Budějovicích, jako specializované pracoviště kvalifikované pro odbornou činnost ve smyslu § 2 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, vydává v souladu s článkem 5.10 normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 a dokumentem ILAC-G19:2002 Směrnice pro forenzní laboratoře, toto odborné vyjádření.

K č.j. KRPC-115662-25/TČ-2012-020322 ze dne 18.10.2012, na OKTE došlo dne 29.10.2012

K případu: **VLOUPÁNÍM DO HOSPODY**

Místo: CEP, ul. , čp. 60

Spácháno: od 29.7.2012 do 30.7.2012

Poškozený: D. W. [REDACTED]

Podezřelé osoby: T. H. [REDACTED]

J. V. [REDACTED]

Ke zkoumání bylo zasláno a předloženo:

Daktyloskopická stopa č.2, místo zajištění: z rámu okna v sále hospody,
 Daktyloskopická stopa č.3, místo zajištění: horní část rámu okna v sále hospody

Zkoumáním má být zjištěno, je požadováno:

Dodatečné porovnání daktyloskopických stop č. 2, 3 (D-115662/2012) s otisky prstů a dlaní podezřelých osob

Použité metody zkoumání:

Akreditovaná metoda SOP č. DAK-002 - daktyloskopická komparační analýza otisků

Použitá měřidla a zařízení:

zvětšovací lupa; daktyloskopický komparační přístroj

Nález

Ke kriminalisticko-technickému zkoumání ve věci vloupání do hospody v obci Cep čp.60, spácháno dne 30.7.2012 ke škodě D [redacted] W [redacted] byly zdejšímu odboru předloženy daktyloskopické stopy č.2,3 v pozitivu. Daktyloskopická stopa č.2 byla zajištěna z rámu okna v sále hospody a daktyloskopická stopa č.3 byla zajištěna z horní části rámu okna v sále hospody - /vše uvedeno dle původního dožádání ze dne 3.8.2012 z OOP Suchdol nad Lužnicí/.

Jako podezřelí z uvedeného případu jsou dodatečně označeni T [redacted] H [redacted] M [redacted] J [redacted] V [redacted] M [redacted] V [redacted], jejichž otisky prstů a dlaní byly předloženy zdejšímu odboru.

Zkoumáním daktyloskopických stop č.2,3 bylo zjištěno, že vykazují dostatečný počet charakteristických znaků potřebných ke zkoumání a jsou k identifikaci způsobilé - (viz původní odborné vyjádření zdejšího OKTE ze dne 21.8.2012, zasláno téhož dne na OOP Suchdol nad Lužnicí pod č.j.: KRPC-115662-12/TČ-2012-020322).

Daktyloskopické stopy č.2,3 (uloženy u zdejšího OKTE ve sbírce stop z neobjasněných případů pod číslem D-115662/2012) byly dodatečně porovnány s otisky prstů a dlaní podezřelých osob T [redacted] M [redacted] J [redacted] V [redacted] M [redacted] V [redacted]. Provedeným porovnáním byla u daktyloskopické stopy č.2 zjištěna **naprosto vzájemná shodnost** s otiskem ukazováku, prostředníku a prsteníku levé ruky podezřelé osoby J [redacted] V [redacted]. U daktyloskopické stopy č.3 byla zjištěna **naprosto vzájemná shodnost s otiskem prostředníku, prsteníku a malíku** levé ruky podezřelé osoby J [redacted] V [redacted]. Vámi předložené otisky prstů a dlaní podezřelé osoby J [redacted] V [redacted] / [redacted] / byly uloženy u zdejšího odboru do sbírky daktyloskopických karet.

Daktyloskopické stopy č.2,3 byly u zdejšího OKTE přeloženy do sbírky stop s objasněnými případy pod původním číslem t.j. D-115662/2012.

Závěr zkoumání

Podrobným zkoumáním bylo bezpečně zjištěno, že daktyloskopické stopy č. 2, 3, zajištěné z případu vloupání do hospody v obci Cep čp.60, spácháno dne 30.7.2012 ke škodě D [redacted] W [redacted] byly způsobeny podezřelou osobou

J [redacted] V [redacted], [redacted]

Poznámka:

Kontrolní otisky prstů a dlaní podezřelých osob T [redacted] H [redacted], M [redacted] J [redacted] M [redacted] V [redacted] vracíme po provedeném zkoumání v příloze zpět ke spisu.

Odborné vyjádření zpracováno: od 8.11.2012 do 8.11.2012

Upozornění:

Výsledky zkoušek se vztahují pouze na zkušební položky (stopy). Odborné vyjádření nesmí být bez písemného souhlasu vedoucího OKTE reprodukováno jinak než jako komplexní a nesmí z něho být nic převzato nebo kopírováno.

Zkoumání provedl a odborné vyjádření zpracoval:

kpt. Ing. Miloslav Stach v.r.
vrchní komisař

Pro dožadující útvar uvolnil:

kpt. Ing. Martin Dohnal v.r.
zástupce manažera kvality

OKTE České Budějovice podalo odborné vyjádření jako specializované pracoviště zapsané v oddílu I seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost. Seznam je vedený na Ministerstvu spravedlnosti České republiky.

Odborné vyjádření bylo vypracováno za použití metod a prostředků uznávaných v kriminalistické expertizní činnosti a k tomu kvalifikovaným kriminalistickým znalcem.

Zpracovatel odborného vyjádření může, jestliže to je podle procesních předpisů nezbytné, před státním orgánem osobně stvrdit správnost podaného odborného vyjádření a podat žádání vysvětlení ve smyslu ust. § 22 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

mjr. Ing. Bc. Ladislav Zíka v.r.
vedoucí odboru

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOČESKÉHO KRAJE
Odbor kriminalistické techniky a expertíz
Zkušební laboratoř č. 1604 akreditovaná ČIA
 Lannova 26, České Budějovice

Č.j. KRPC-129962-20/TČ-2012-020323-MUT
 ČZD: 2441-1/2012

České Budějovice 30. října 2012

Počet listů: 1

Přílohy: 1 obálka

Územní odbor Jindřichův Hradec
 Obvodní oddělení Třeboň
 Riegrova 1227, 37901 Třeboň

ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

ve smyslu ust. § 105 odst. 1 trestního řádu
 z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

(v souladu s článkem 5.10 normy ČSN EN ISO/IEC 17025: 2005 a dokumentem ILAC-G19: 2002 Směrnice pro forenzní laboratoře)

K č.j. KRPC-129962-20/TČ-2012-020323-MUT ze dne 11.9.2012, na OKTE došlo dne 18.9.2012,

K případu: **NP - vloupání do osobního automobilu v Třeboni - [REDACTED]**
 Místo: **TŘEBONĚ, ul. JIRÁSKOVA, čp. parkoviště u lázni Berta v Třeboni**
 Spácháno: od 26.8.2012 do 26.8.2012
 Poškozený: J. [REDACTED] K. [REDACTED]

Podezřelý: neznámý pachatel

Ke zkoumání bylo zasláno a předloženo:

- č.1 - Daktyloskopická, místo zajištění: spodní hrana dveří zavazadlového prostoru OA
- č.2 - Daktyloskopická, místo zajištění: Lišta osvětlení RZ na dveřích zavazadlového prostoru OA

Zkoumáním má být zjištěno, je požadováno:

1. zda jsou zajištěné daktyloskopické stopy způsobilé k identifikaci
2. zda jsou zajištěné daktyloskopické stopy totožné s otisky prstů a dlaní domácích osob
3. zda jsou zajištěné daktyloskopické stopy totožné s otisky prstů a dlaní podezřelých osob:
 - a) D. [REDACTED]
 - b) P. [REDACTED]
4. porovnat zajištěné daktyloskopické stopy v centrálním registru systému AFIS

Použité metody zkoumání:

- akreditovaná metoda SOP č. DAK-002, Daktyloskopická komparační analýza otisků

Použitá měřidla a zařízení:

- zdroje světla viditelného; optický přístroj; daktyloskopický komparační přístroj; automatizovaný daktyloskopický identifikační systém AFIS; zvětšovací lupa,

Nález

Na základě Vašeho dožádání pod Č.j. KRPC-129962-20/TČ-2012-020323-MUT ze dne 11.9.2012 bylo provedeno vyhodnocení předložených daktyloskopických stop č. 1, 2 / 2 ks daktyl. fólií / a bylo zjištěno, že daktyloskopické stopy č. 1, 2 vykazují dostatečný počet charakteristických znaků nutných ke zkoumání.

Uvedené daktyloskopické stopy č. 1, 2 byly porovnány na optickém komparačním přístroji při sedminásobném zvětšení pomocí bodovací metody s kontrolními otisky domácí osoby: J. K. Při porovnání nebyla zjištěna vzájemná shoda.

Uvedené daktyloskopické stopy č. 1, 2 byly dále porovnány s kontrolními otisky podezřelých osob: D. F. a P. K. Při porovnání nebyla zjištěna vzájemná shoda.

Daktyloskopická stopa č. 1 je vhodná ke zpracování v systému AFIS BIS. Po zpracování byl uvedeným systémem předložen seznam osob s podobnými otisky prstů. Následným daktyloskopickým porovnáním předložených typů se stopou označenou č. 1 shoda zjištěna nebyla.

Daktyloskopické stopy č. 1, 2 byly uloženy u zdejšího odboru do sbírky stop z dosud neobjasněných případů pod č. D-129962/2012 a dále do systému AFIS pod č. 1691299621223001.

V příloze zasíláme zpět kontrolní otisky dom. osoby / 1 ks /.

Upozornění:

Výsledky zkoušek se vztahují pouze na zkušební položky (stopy). Odborné vyjádření nesmí být bez písemného souhlasu vedoucího OKTE reprodukováno jinak než jako komplexní a nesmí z něho být nic převzato nebo kopírováno.

Zkoumání provedl a odborné vyjádření zpracoval:

por. Bc. Vít Viktora v.r.
komisař

mjr. Ing. Bc. Ladislav Zíka v.r.
vedoucí odboru

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOČESKÉHO KRAJE
Odbor kriminalistické techniky a expertíz
Zkušební laboratoř č. 1604 akreditovaná ČIA
 Lannova 26, České Budějovice

Č.j. KRPC-68671-14/TČ-2012-020323
 ČZD: ZD-1332-2/2012

České Budějovice 13. srpna 2012

Počet listů: 2
 Přílohy: 1 obálka

Krajské ředitelství policie JČ. kraje
Obvodní oddělení
Třeboň

ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

ve smyslu ust. § 105 odst. 1 trestního řádu
 z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

Odbor kriminalistické techniky a expertíz Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v Českých Budějovicích, jako specializované pracoviště kvalifikované pro odbornou činnost ve smyslu § 2 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, vydává v souladu s článkem 5.10 normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 a dokumentem ILAC-G19:2002 Směrnice pro forenzní laboratoře, toto odborné vyjádření.

K č.j. KRPC-68671-14/TČ-2012-020323 ze dne 15.5.2012, na OKTE došlo dne 22.5.2012

K případu: **VLOUPÁNÍ DO REKREAČNÍ CHALUPY**
 Místo: **PONĚDRAŽ čp. 51**
 Spácháno: **od 22.4.2012 do 2.5.2012**
 Poškozený: **V. H.**

Podezřelé osoby:

K. J. K.
T. S.

Ke zkoumání bylo zasláno a předloženo:

Daktyloskopická stopa č.1, místo zajištění: z vnější strany levé síčky dveří,
 Daktyloskopická stopa č.2, místo zajištění: z vnější strany levé síčky dveří,
 Daktyloskopická stopa č.3, místo zajištění: z vnitřní strany pravé síčky dveří,
 Daktyloskopická stopa č.4, místo zajištění: z levé vnější strany rámu okenní sítě,
 Daktyloskopická stopa č.5, místo zajištění: z levé vnější části rámu okenní sítě,
 Daktyloskopická stopa č.6, místo zajištění: z pravé vnější části rámu okenní sítě

Zkoumáním má být zjištěno, je požadováno:

- 1) zda jsou zajištěné daktyloskopické stopy způsobilé k identifikaci,
- 2) zda jsou daktyloskopické stopy totožné s otisky prstů a dlaní domácích osob,
- 3) zda jsou daktyloskopické stopy totožné s otisky prstů a dlaní podezřelých osob,
- 4) porovnat daktyloskopické stopy v centrálním registru systému AFIS,
- 5) uvést vše další, co bylo zkoumáním zjištěno (§ 13, odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 37/1967)

Použité metody zkoumání:

Akreditovaná metoda SOP č. DAK-002 - daktyloskopická komparační analýza otisků

Použitá měřidla a zařízení:

zdroje světla viditelného; zvětšovací lupa; daktyloskopický komparační přístroj; automatizovaný daktyloskopický identifikační systém AFIS

Nález

Ke kriminalisticko-technickému zkoumání ve věci vloupání do rekreační chaty v obci Ponědraž čp.51 ze dne 2.5.2012, spácháno ke škodě Vladimíra Hrdiny, nar.11.10.1963, byly zdejšímu odboru předloženy daktyloskopické stopy č.1,2,3,4,5,6 v pozitivu. Daktyloskopická stopa č.1 byla zajištěna z vnější strany levé síťky dveří, daktyloskopická stopa č.2 byla zajištěna z vnější strany levé síťky dveří, daktyloskopická stopa č.3 byla zajištěna z vnitřní strany pravé síťky dveří, daktyloskopická stopa č.4 byla zajištěna z levé vnější strany rámu okenní sítě, daktyloskopická stopa č.5 byla zajištěna z levé vnější části rámu okenní sítě a daktyloskopická stopa č.6 byla zajištěna z pravé vnější části rámu okenní sítě - /uvedeno dle dožádání ze dne 15.5.2012 z OOP Třeboň/.

Jako podezřelí z uvedeného případu jsou označeni J. K. a K. M. a S. jejichž daktyloskopické karty s otisky prstů a dlaní jsou uloženy ve sbírce u zdejšího odboru.

Daktyloskopické stopy č.2,3,6 nevykazují dostatečný počet charakteristických znaků potřebných k identifikaci nezpůsobilé. Daktyloskopické stopy č.1,4,5 vykazují dostatečný počet charakteristických znaků potřebných ke zkoumání a jsou k identifikaci způsobilé. Daktyloskopické stopy č.1,4,5 byly porovnány s kontrolními otisky prstů a dlaní domácí osoby V. H. Provedeným porovnáním byla u daktyloskopické stopy č.1 zjištěna shodnost s otiskem palce pravé ruky domácí osoby V. H. U daktyloskopické stopy č.4 byla zjištěna shodnost s otiskem palce levé ruky domácí osoby V. H. U daktyloskopické stopy č.5 shodnost zjištěna nebyla. Daktyloskopická stopa č.5 byla porovnána s otisky prstů a dlaní podezřelých osob: J. K. a K. M. avšak shodnost zjištěna nebyla. Daktyloskopická stopa č.5 byla dále porovnána v centrální databázi otisků prstů a dlaní známých pachatelů v systému AFIS, ale ani zde shodnost zjištěna nebyla. Daktyloskopická stopa č.5 byla uložena u zdejšího odboru do sbírky stop z neobjasněných případů pod číslem D-68671/2012.

Závěr zkoumání

Podrobným zkoumáním bylo zjištěno, že daktyloskopické stopy č.1,4, zajištěné z případu vloupání do rekreační chaty v obci Ponědraž čp.51 ze dne 2.5.2012, spácháno ke škodě Vladimíra Hrdiny, byly způsobeny domácí osobou

V. H.

Poznámka:

Daktyloskopické stopy č.1,2,3,4,6 s kontrolními otisky prstů a dlaní domácí osoby V. H. /vracíme po provedeném zkoumání v příloze zpět ke spisu.

Odborné vyjádření zpracováno: od 13.8.2012 do 13.8.2012

Upozornění:

Výsledky zkoušek se vztahují pouze na zkušební položky (stopy). Odborné vyjádření nesmí být bez písemného souhlasu vedoucího OKTE reprodukováno jinak než jako komplexní a nesmí z něho být nic převzato nebo kopírováno.

Zkoumání provedl a odborné vyjádření zpracoval:

kpt. Ing. Miloslav Stach v.r.
vrchní komisař

Pro dožadující útvar uvolnil:

kpt. Mgr. Petr Mikloš v.r.
manažer kvality

OKTE České Budějovice podalo odborné vyjádření jako specializované pracoviště zapsané v oddílu I seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost. Seznam je vedený na Ministerstvu spravedlnosti České republiky.

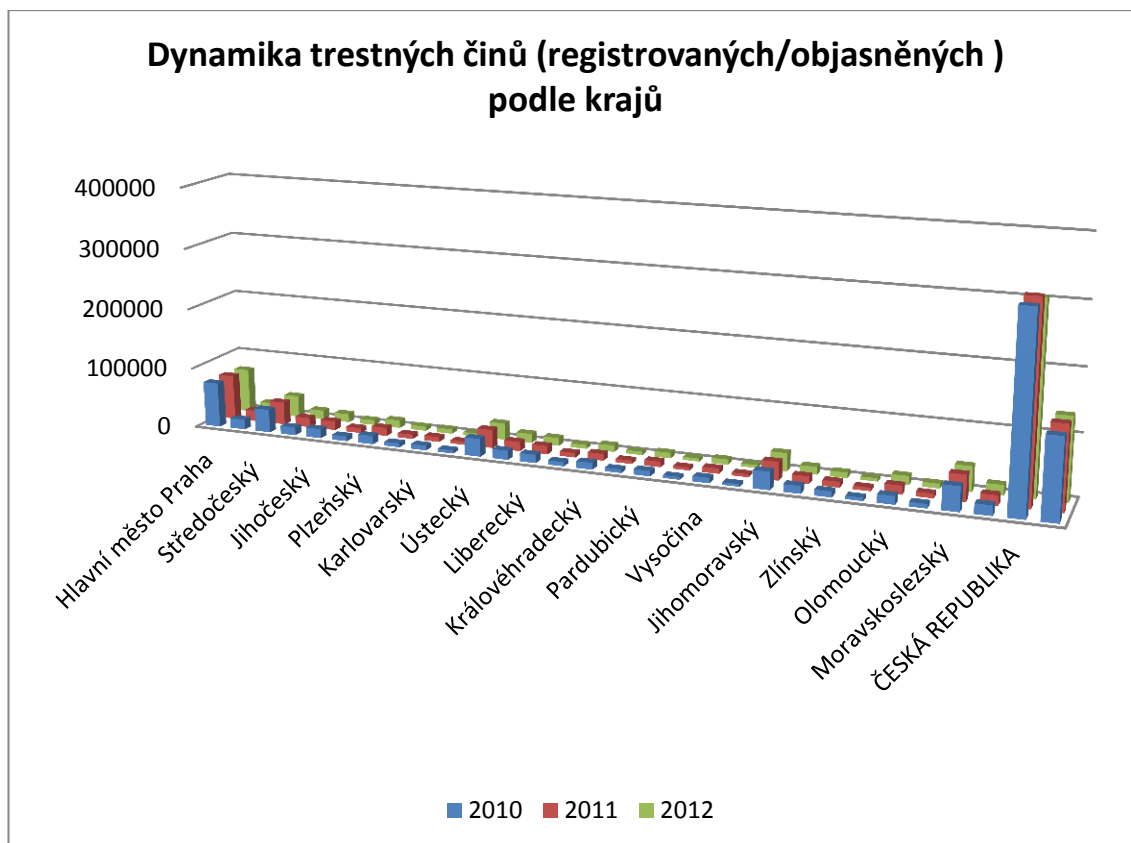
Odborné vyjádření bylo vypracováno za použití metod a prostředků uznávaných v kriminalistické expertizní činnosti a k tomu kvalifikovaným kriminalistickým znalcem.

Zpracovatel odborného vyjádření může, jestliže to je podle procesních předpisů nezbytné, před státním orgánem osobně stvrdit správnost podaného odborného vyjádření a podat žádaná vysvětlení ve smyslu ust. § 22 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

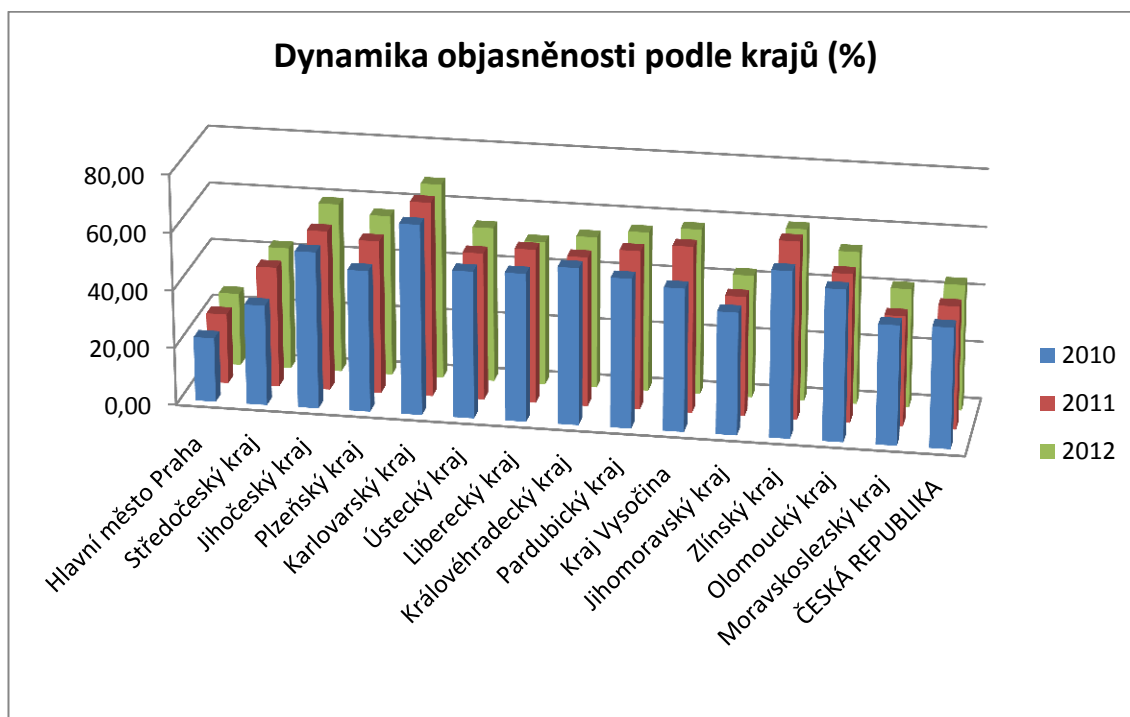
mjr. Ing. Bc. Ladislav Zíka v.r.
vedoucí odboru

Krajské ředitelství	trestné činy	2010	2011	2012
Hlavní město Praha	registrované	74028	74122	72345
	podíl (%)	23,62	23,37	23,76
	objasněné	16525	18060	18352
	objasněnost (%)	22,32	24,37	25,37
Středočeský kraj	registrované	38217	37654	35612
	podíl (%)	12,19	11,87	11,69
	objasněné	13307	15769	15174
	objasněnost	34,82	41,88	42,61
Jihočeský kraj	registrované	15298	14820	14005
	podíl (%)	4,88	4,67	4,60
	objasněné	8323	8244	8277
	objasněnost	54,41	55,63	59,10
Plzeňský kraj	registrované	13843	13752	12822
	podíl (%)	4,42	4,34	4,21
	objasněné	6786	7321	7182
	objasněnost	49,02	53,24	56,01
Karlovarský kraj	registrované	7939	8110	7582
	podíl (%)	2,53	2,56	2,49
	objasněné	5239	5486	5162
	objasněnost	65,99	67,64	68,08
Ústecký kraj	registrované	29438	30287	27427
	podíl (%)	9,39	9,55	9,01
	objasněné	15009	15490	14790
	objasněnost	50,99	51,14	53,92
Liberecký kraj	registrované	13764	13674	13003
	podíl (%)	4,39	4,31	4,27
	objasněné	7064	7318	6510
	objasněnost	51,32	53,52	50,07
Královéhradecký kraj	registrované	11121	11004	10785
	podíl (%)	3,55	3,47	3,54
	objasněné	6047	5715	5698
	objasněnost	54,37	51,94	52,83
Pardubický kraj	registrované	8877	9160	8994
	podíl (%)	2,83	2,89	2,95
	objasněné	4598	5054	5000
	objasněnost	51,80	55,17	55,59
Kraj Vysočina	registrované	8678	8613	8543
	podíl (%)	2,77	2,72	2,81
	objasněné	4299	4972	4924
	objasněnost	49,54	57,73	57,64
Jihomoravský kraj	registrované	29312	29933	29533
	podíl (%)	9,35	9,44	9,70
	objasněné	12432	12429	12605
	objasněnost	42,41	41,52	42,68
Zlínský kraj	registrované	9430	9227	8887
	podíl (%)	3,01	2,91	2,92
	objasněné	5435	5691	5319
	objasněnost	57,64	61,68	59,85
Olomoucký kraj	registrované	13721	14347	14367
	podíl (%)	4,38	4,52	4,72
	objasněné	7205	7403	7620
	objasněnost	52,51	51,60	53,04
Moravskoslezský kraj	registrované	39721	42474	40623
	podíl (%)	12,67	13,39	13,34
	objasněné	16449	16216	16760
	objasněnost	41,41	38,18	41,26
ČESKÁ REPUBLIKA	registrované	313387	317177	304528
	podíl (%)	100,00	100,00	100,00
	objasněné	130744	135168	133373
	objasněnost	41,72	42,62	43,80

Příloha V. - Celkový přehled registrovaných trestných činů

Příloha VI. - dynamika trestných činů (registrovaných/objasněných) podle jednotlivých krajů

Příloha VII. - dynamika objasněnosti podle krajů (%)

znalecké pracoviště	počet došlých dožádání	počet vyřízených dožádání	výstupy znaleckého zkoumání		
			počet znaleckých posudků	počet odborných vyjádření	ostatní
KÚP	6 762	6 793	46	6587	160
OKTE Pha	5 715	5 558	18	4 875	665
OKTE SK	2 744	2 614	3	2 586	25
OKTE JčK	1 105	1 357	1	1 324	32
OKTE PK	944	944	10	921	13
OKTE ÚK	4 757	3 260	2	3 111	147
OKTE HK	887	1 144	2	1023	119
OKTE JmK	1 958	1 958	18	1 940	0
OKTE MsK	3 190	2 690	22	2 616	52
celkem	28 062	26 318	122	24 983	1 213

Příloha VIII. - počty a druhy dožádání z oboru daktyloskopie rok 2010

znalecké pracoviště	počet dožádání	SHODY								VÝSTUPY					
		stopa x pachatel		stopa x KODO		stopa x stopa		stopa x karta		počet pachatelů		Stopy do AFIS		celkový počet stop	
		počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)
KÚP	6762	345	5,10	68	1,01	1	0,01	45	0,67	104	1,54	499	7,38	2 189	32,37
OKTE Pha	5715	301	5,27	736	12,88	12	0,21	157	2,75	207	3,62	1 238	21,66	1 702	29,78
OKTE SK	2744	813	29,63	1 199	43,70	14	0,51	167	6,09	386	14,07	701	25,55	3 495	127,37
OKTE JčK	1105	299	27,06	395	35,75	5	0,45	28	2,53	156	14,12	302	27,33	2 005	181,45
OKTE PK	944	204	21,61	203	21,50	1	0,11	36	3,81	99	10,49	204	21,61	214	22,67
OKTE ÚK	4757	2 001	42,06	2 350	49,40	15	0,32	365	7,67	980	20,60	1 654	34,77	2 101	44,17
OKTE HK	887	143	16,12	154	17,36	1	0,11	49	5,52	102	11,50	198	22,32	302	34,05
OKTE JmK	1958	398	20,33	612	31,26	18	0,92	35	1,79	147	7,51	620	31,66	1 304	66,60
OKTE MsK	3190	432	13,54	482	15,11	6	0,19	65	2,04	184	5,77	301	9,44	689	21,60
celkem	28062	4844	17,26	6484	23,11	74	0,26	920	3,28	2466	8,79	6731	23,99	14332	51,07

Příloha IX - Výslednost jednotlivých pracovišť OKTE rok 2010

znalecké pracoviště	počet došlých dožádání celkem	počet vyřízených dožádání celkem	výstupy znaleckého zkoumání		
			počet znaleckých posudků	počet odborných vyjádření	ostatní
KÚP	7 246	7 141	96	6739	306
OKTE Pha	4 920	4 747	13	4 027	707
OKTE SK	2 891	2 743	2	2 728	13
OKTE JčK	1 269	1 299	2	1 293	4
OKTE PK	1 310	889	9	850	30
OKTE ÚK	4 225	5 013	1	4 880	132
OKTE HK	1 028	939	1	938	0
OKTE JmK	1 901	2 082	17	2 065	0
OKTE MsK	3 101	3 098	24	3 021	53
celkem	27 891	27 951	165	26 541	1 245

Příloha X - počty a druhy dožádání z oboru daktyloskopie rok 2011

znalecké pracoviště	počet dožádání	SHODY								VÝSTUPY					
		stopa x pachatel		stopa x KODO		stopa x stopa		stopa x karta		Počet pachatelů		stopy do AFIS		celkový počet stop	
		počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)
KÚP	7246	355	4,90	69	0,95	3	0,04	46	0,63	110	1,52	527	7,27	2 292	31,63
OKTE Pha	4920	257	5,22	730	14,84	11	0,22	140	2,85	195	3,96	1 138	23,13	1 547	31,44
OKTE SK	2891	816	28,23	1 285	44,45	17	0,59	176	6,09	399	13,80	691	23,90	3 565	123,31
OKTE JčK	1269	274	21,59	380	29,94	3	0,24	24	1,89	146	11,51	269	21,20	1 979	155,95
OKTE PK	1310	262	20,00	279	21,30	0	0,00	47	3,59	112	8,55	219	16,72	209	15,95
OKTE ÚK	4225	1 881	44,52	2 348	55,57	11	0,26	314	7,43	1 026	24,28	2 803	66,34	2 677	63,36
OKTE HK	1028	164	15,95	282	27,43	0	0,00	58	5,64	116	11,28	222	21,60	325	31,61
OKTE JmK	1901	350	18,41	516	27,14	22	1,16	40	2,10	138	7,26	628	33,04	1 231	64,76
OKTE MsK	3101	483	15,58	542	17,48	4	0,13	75	2,42	223	7,19	234	7,55	506	16,32
celkem	27891	4844	17,37	6484	23,25	74	0,27	920	3,30	2466	8,84	6731	24,13	14332	51,39

Příloha XI - Výslednost jednotlivých pracovišť OKTE rok 2011

znalecké pracoviště	počet došlých dožádání	počet vyřízených dožádání	výstupy znaleckého zkoumání		
			počet znaleckých posudků	počet odborných vyjádření	ostatní
KÚP	6 538	6 723	12	6706	5
OKTE Pha	4 531	4 652	13	4 435	204
OKTE SK	2 668	2 885	2	2 870	13
OKTE JčK	1 224	1 365	2	1 359	4
OKTE PK	958	1 012	9	979	24
OKTE ÚK	3 954	3 635	1	3 502	132
OKTE HK	1 245	985	1	984	0
OKTE JmK	2 142	2 158	17	2 141	0
OKTE MsK	2 974	2 900	24	2 823	53
celkem	26 234	26 315	81	25 799	7 678

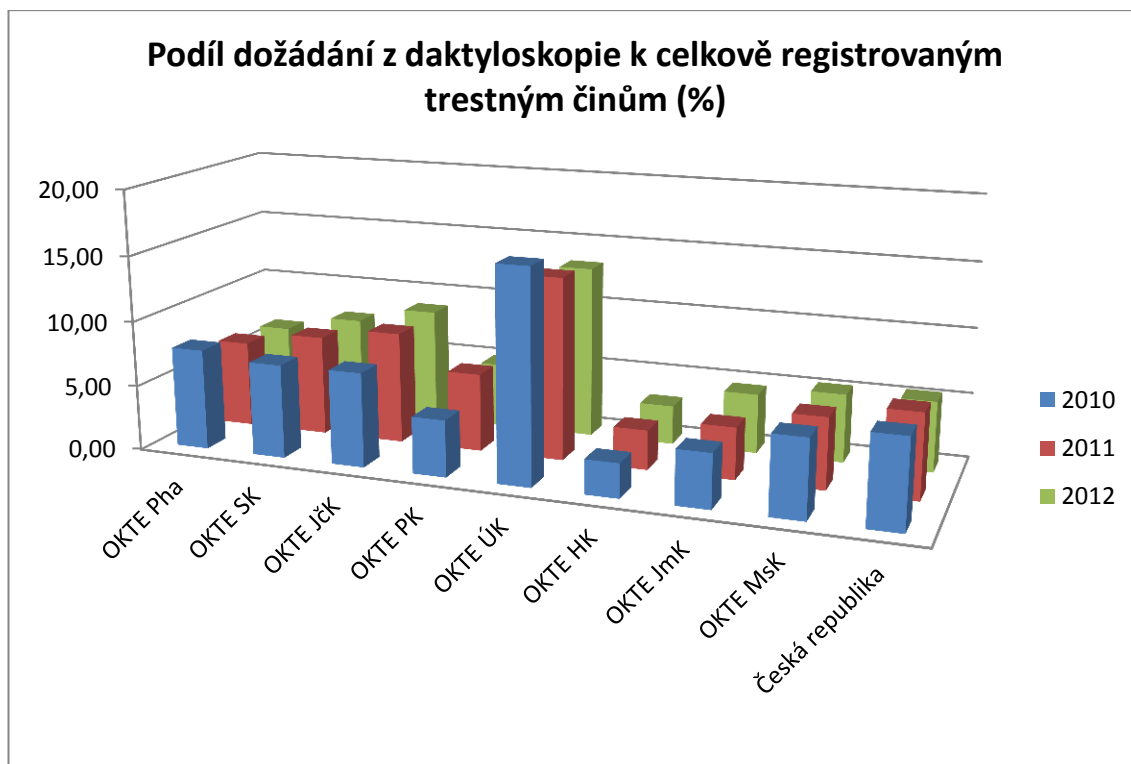
Příloha XII - počty a druhy dožádání z oboru daktyloskopie rok 2012

znalecké pracoviště	počet dožádání	SHODY								VÝSTUPY					
		stopa x pachatel		stopa x KODO		stopa x stopa		stopa x karta		Počet pachatelů		stopy do AFIS		celkový počet stop	
		počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)	počet	(%)
KÚP	6538	338	5,17	67	1,02	5	0,08	52	0,80	98	1,50	501	7,66	2 292	35,06
OKTE Pha	4531	263	5,80	701	15,47	12	0,26	152	3,35	201	4,44	998	22,03	1 432	31,60
OKTE SK	2668	901	33,77	1 118	41,90	14	0,52	154	5,77	354	13,27	706	26,46	2 965	111,13
OKTE JčK	1224	289	23,61	345	28,19	1	0,08	29	2,37	139	11,36	302	24,67	1 841	150,41
OKTE PK	958	189	19,73	199	20,77	0	0,00	39	4,07	98	10,23	199	20,77	301	31,42
OKTE ÚK	3954	845	21,37	415	10,50	14	0,35	185	4,68	650	16,44	2 014	50,94	2 884	72,94
OKTE HK	1245	151	12,13	272	21,85	1	0,08	47	3,78	97	7,79	218	17,51	693	55,66
OKTE JmK	2142	299	13,96	405	18,91	10	0,47	38	1,77	124	5,79	536	25,02	1 124	52,47
OKTE MsK	2974	441	14,83	444	14,93	3	0,10	69	2,32	191	6,42	221	7,43	478	16,07
celkem	26234	3716	14,16	3966	15,12	60	0,23	765	2,92	1952	7,44	5695	21,71	14010	53,40

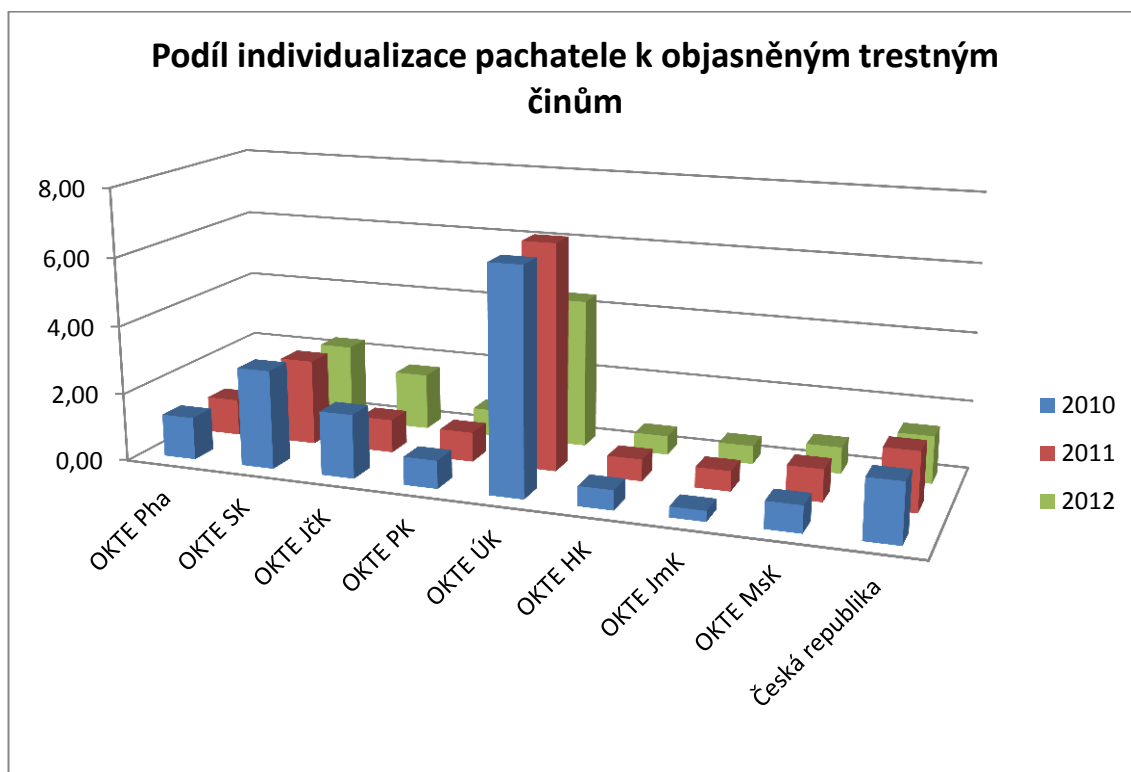
Příloha XIII - Výslednost jednotlivých pracovišť OKTE rok 2012

Krajské ředitelství	trestné činy	2010	2011	2012	průměr	pořadí
Kriminalistický ústav Praha OKTE Praha Hlavní město Praha	počet dožádání	7662	7264	6538		
	počet pachatelů	104	110	98		
	registrované	74028	74122	72345		
	objasněné	16525	18060	18352		
	objasněnost	22,32	24,37	25,37		
	počet dožádání	5715	4920	4531		
	počet pachatelů	207	195	201		
	podíl dožádání (%)	7,72	6,64	6,26	6,87	4.
	podíl na objasněnosti (%)	1,25	1,08	1,10	1,14	4.
OKTE Středočeského kraje Středočeský kraj	registrované	38217	37654	35612		
	objasněné	13307	15769	15174		
	objasněnost (%)	34,82	41,88	42,61		
	počet dožádání	2744	2891	2668		
	počet pachatelů	386	399	354		
	podíl dožádání (%)	7,18	7,68	7,49	7,45	3.
	podíl na objasněnosti (%)	2,90	2,53	2,33	2,59	2.
OKTE Jihočeského kraje Jihočeský kraj	registrované	15298	14820	14005		
	objasněné	8323	8244	8277		
	objasněnost (%)	54,41	55,63	59,10		
	počet dožádání	1105	1269	1224		
	počet pachatelů	156	146	139		
	podíl dožádání (%)	7,22	8,56	8,74	8,18	2.
	podíl na objasněnosti (%)	1,87	0,99	1,68	1,51	3.
OKTE Plzeňského kraje Plzeňský kraj Karlovarský kraj	registrované	21782	21862	20404		
	objasněné	12025	12807	12344		
	objasněnost (%)	55,21	58,58	60,50		
	počet dožádání	944	1310	1012		
	počet pachatelů	99	112	98		
	podíl dožádání (%)	4,33	5,99	4,96	5,10	6.
	podíl na objasněnosti (%)	0,82	0,87	0,79	0,83	6.
OKTE Ústeckého kraje Ústecký kraj	registrované	29438	30287	27427		
	objasněné	15009	15490	14790		
	objasněnost (%)	50,99	51,14	53,92		
	počet dožádání	4757	4225	3635		
	počet pachatelů	980	1026	650		
	podíl dožádání (%)	16,16	13,95	13,25	14,45	1.
	podíl na objasněnosti (%)	6,53	6,62	4,39	5,85	1.
OKTE Hradec Králové Kraj Liberecký Kraj Královohradecký Kraj Pardubický	registrované	33762	33838	32782		
	objasněné	17707	18087	17208		
	objasněnost (%)	52,45	53,45	52,49		
	počet dožádání	887	1028	985		
	počet pachatelů	102	116	97		
	podíl dožádání (%)	2,63	3,04	3,00	2,89	8.
	podíl na objasněnosti (%)	0,58	0,64	0,56	0,59	7.
OKTE Jihomoravského kraje Kraj Vysočina Kraj Jihomoravský Kraj Zlínský	registrované	47420	47773	46963		
	objasněné	22166	23092	22848		
	objasněnost (%)	46,74	48,34	48,65		
	počet dožádání	1958	1901	2158		
	počet pachatelů	147	138	124		
	podíl dožádání (%)	4,13	3,98	4,60	4,23	7.
	podíl na objasněnosti (%)	0,31	0,60	0,54	0,48	8.
OKTE Moravskoslezského kraje Olomoucký kraj Kraj Moravskoslezský	registrované	53442	56821	54990		
	objasněné	23654	23619	24380		
	objasněnost (%)	44,26	41,57	44,34		
	počet dožádání	3190	3101	2900		
	počet pachatelů	184	223	191		
	podíl dožádání (%)	5,97	5,46	5,27	5,57	5.
	podíl na objasněnosti (%)	0,78	0,94	0,78	0,84	5.
ČESKÁ REPUBLIKA	registrované	313387	317177	304528		
	objasněné	130744	135168	133373		
	objasněnost	41,72	42,62	43,80		
	počet dožádání	21300	20645	16445		
	počet pachatelů	2261	2355	1854		
	podíl dožádání (%)	6,80	6,51	5,40	6,24	4.
	podíl na objasněnosti (%)	1,73	1,74	1,39	1,62	3.

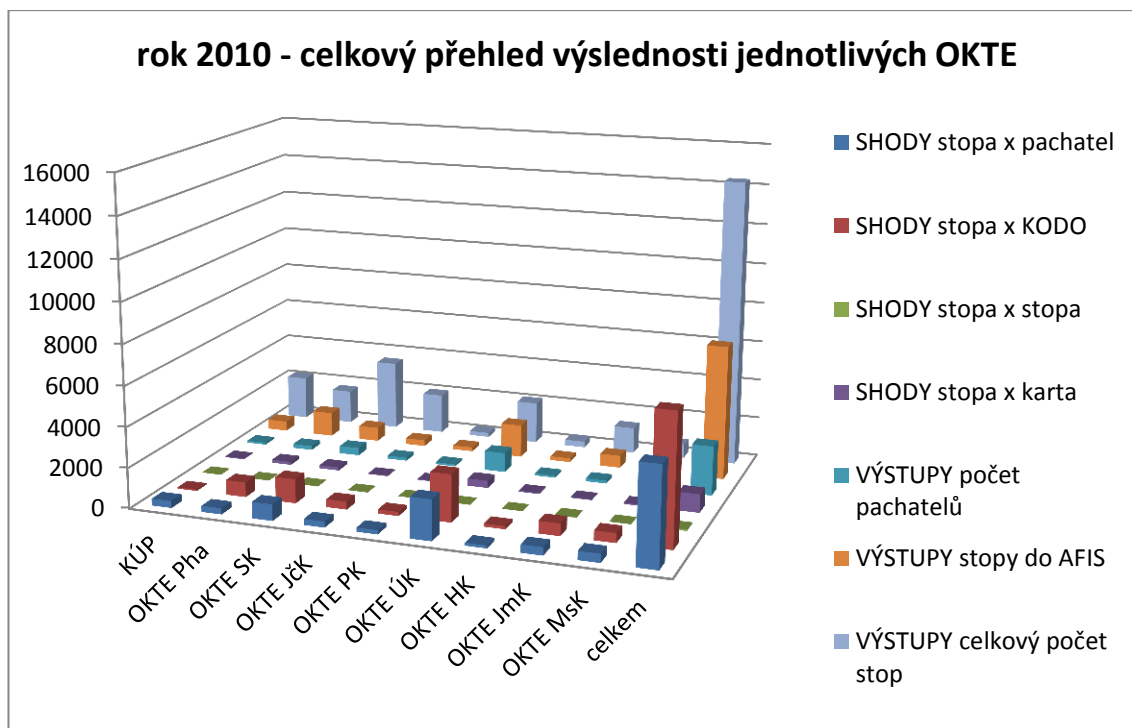
Příloha XIV - přehled výsledků jednotlivých pracovišť OKTE a jim přidružených KŘP

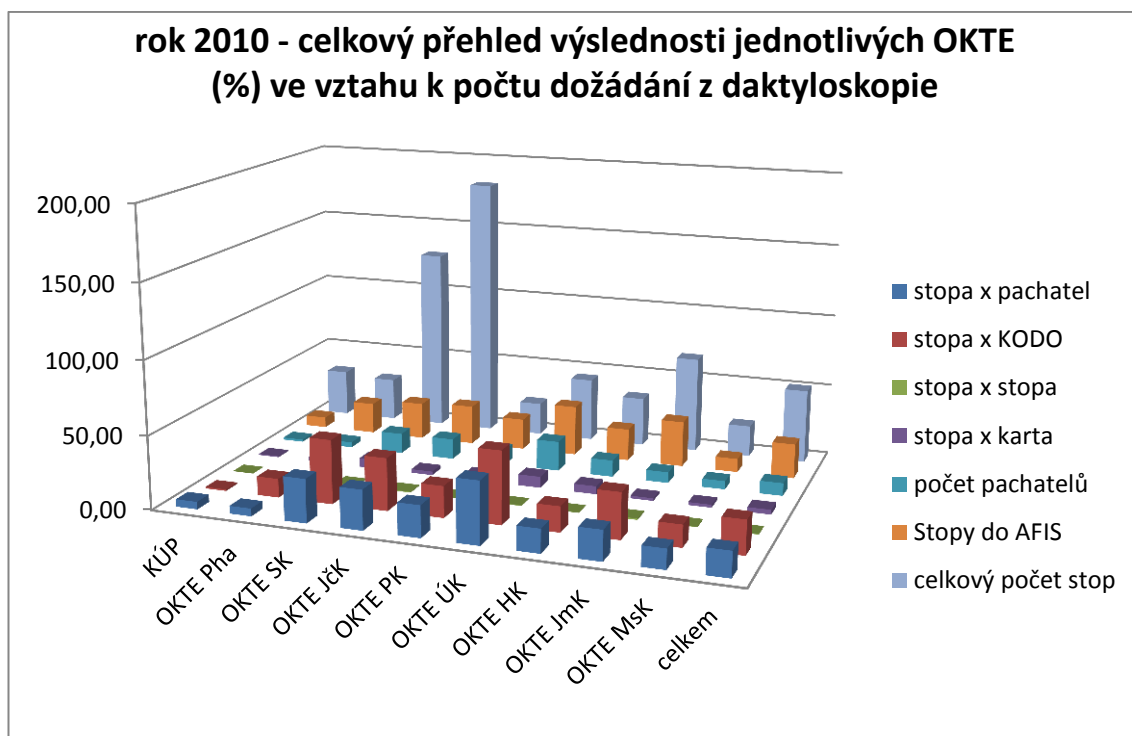
Příloha XV - Podíl dožádání z daktyloskopie k celkově registrovaným trestným činům (%)

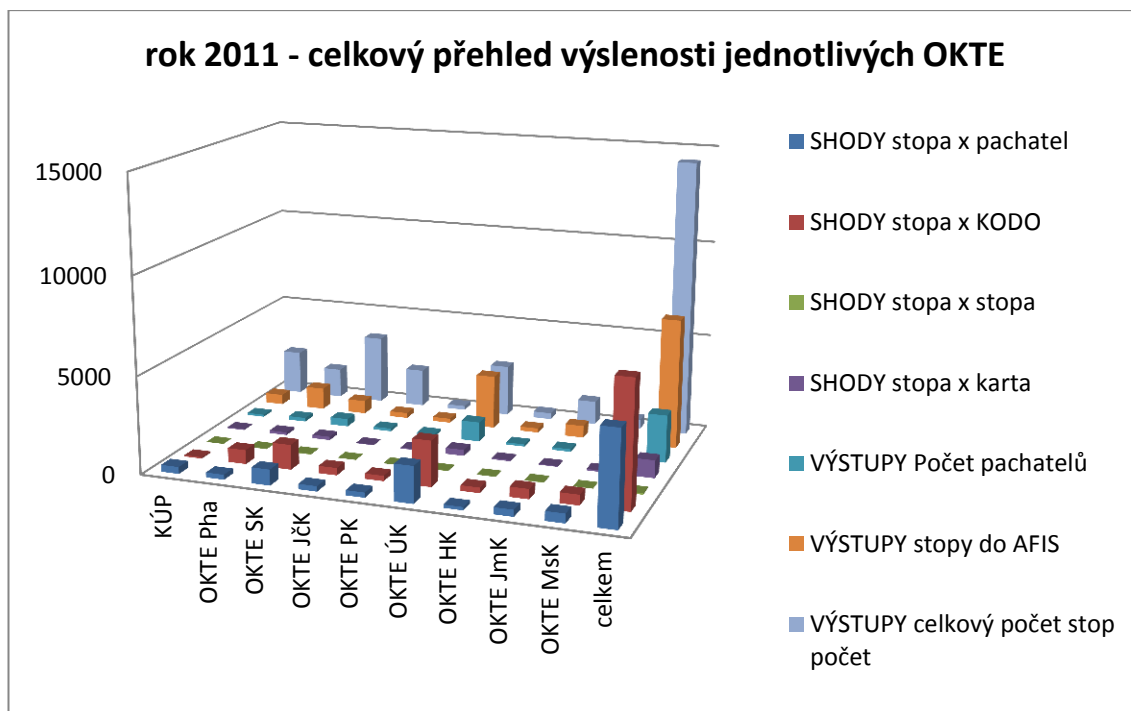
Příloha XVI - Podíl individualizace pachatele k objasněným trestným činům

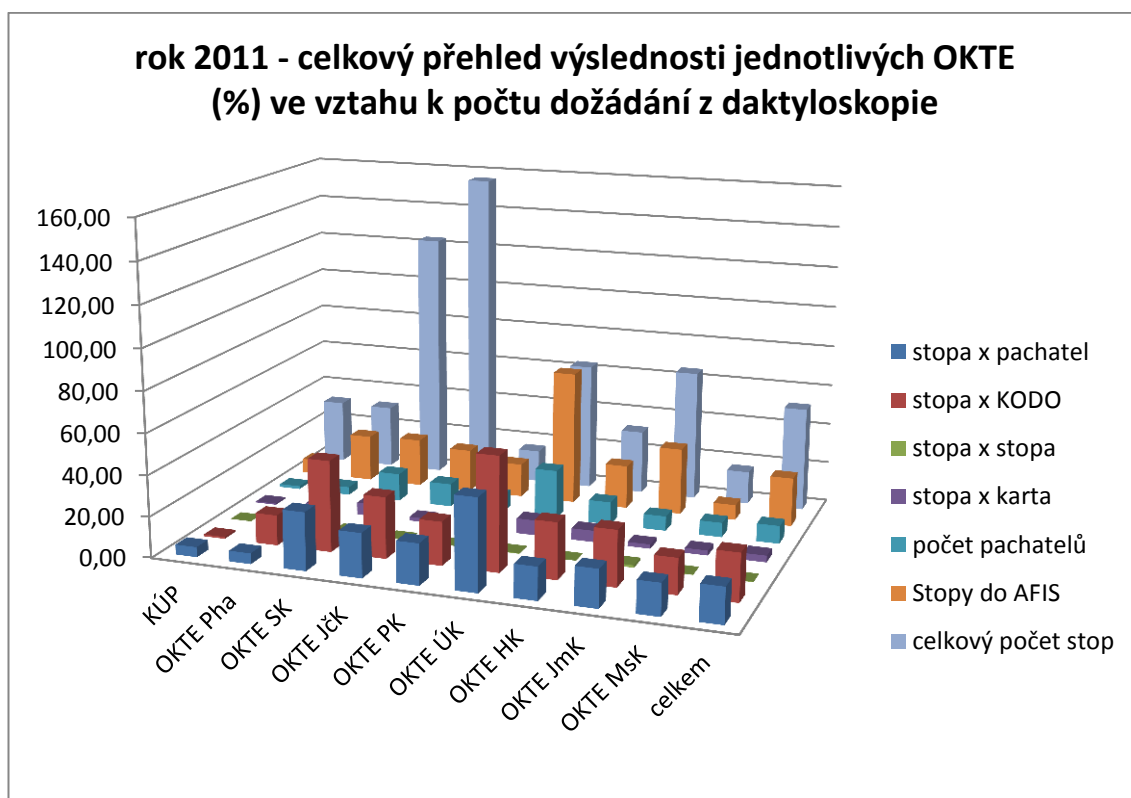
Příloha XVII - rok 2010 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE

Příloha XVIII - rok 2010 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE (%) ve vztahu k počtu dožádání z daktyloskopie

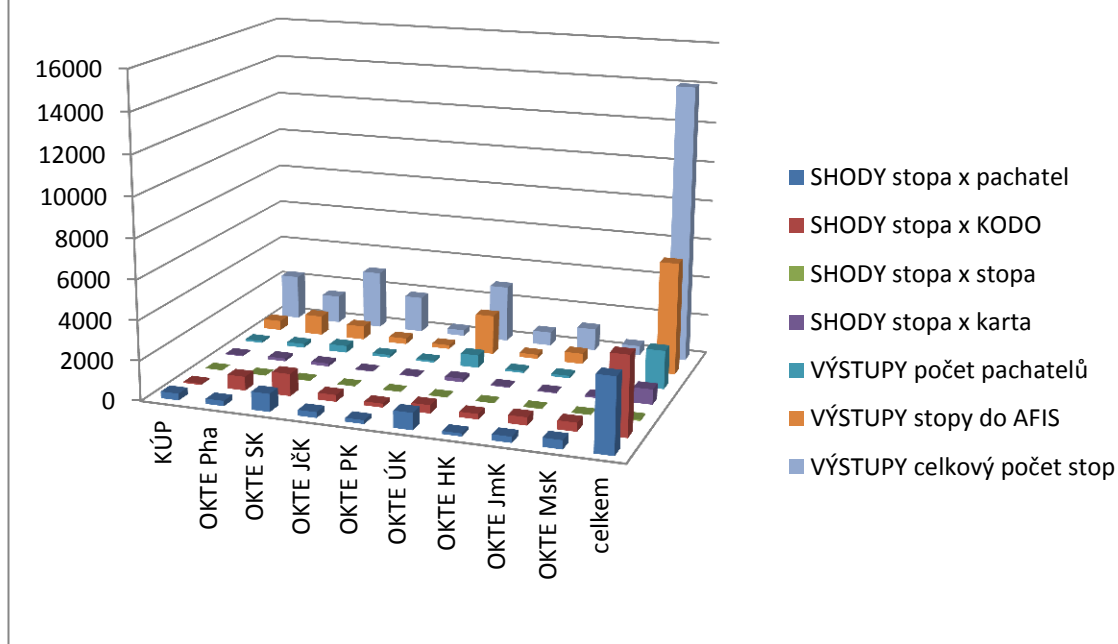

Příloha XIX - rok 2011 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE

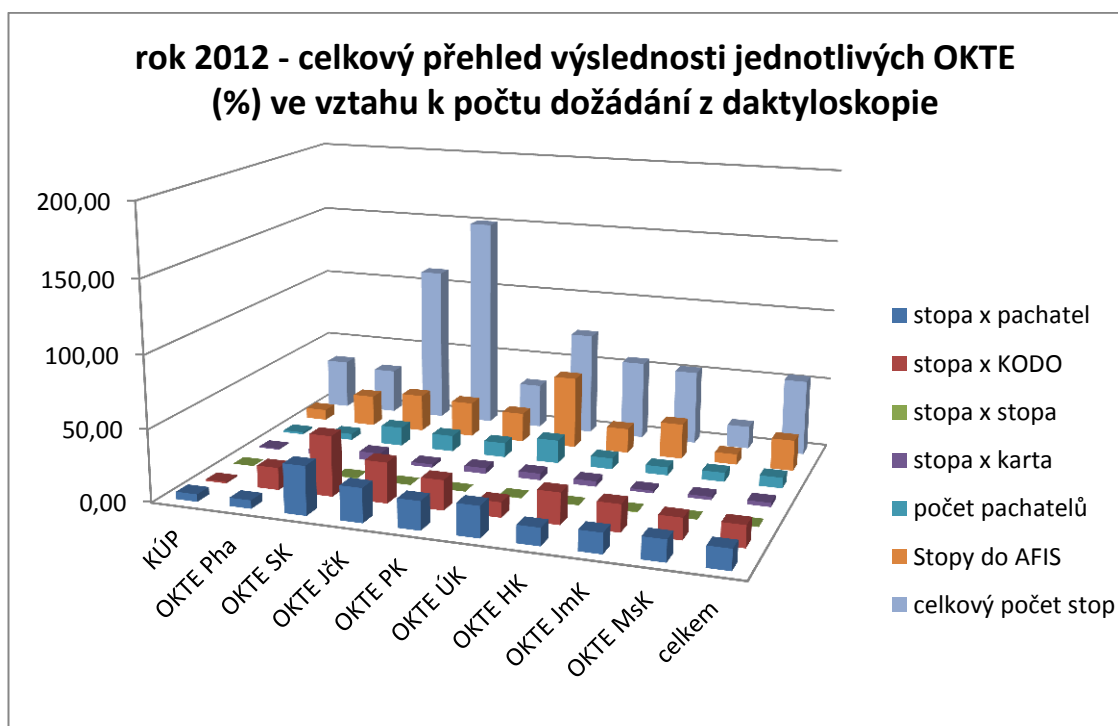
Příloha XX - rok 2011 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE (%) ve vztahu k počtu dožádání z daktyloskopie

rok 2012 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE

Příloha XXI - rok 2012 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE

rok 2012 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE (%) ve vztahu k počtu dožádání z daktyloskopie

Příloha XXII - rok 2012 - celkový přehled výslednosti jednotlivých OKTE (%) ve vztahu k počtu dožádání z daktyloskopie